

Opozorjamo naročnike na nagradno žrebanje

Zasavski

TEDNIK

Štev. 16

Trbovlje, dne 7. aprila 1956

Leto IX.

Izdaja okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah — Deset letni odgovor uredniški odbor — Odgovorni urednik: Stane Suštar — Tiska: Mariborska tiskarna v Mariboru — Naslov uredništva in uprave: „Zasavski tednik“ Trbovlje I. Trg revolucije št. 28 (telefon 91) — Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah št. 146 — List izhaja vsako soboto — Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, mesečna 40 din — Posamezne številke 10 din — Rokopisi morajo biti v uredništvu najkasneje vsak torek dopoldne in jih ne vračamo

7. april —

Svetovni dan zdravja

MRČES — SOKRIVEC BOLEZNI

Tako se glasi geslo za letošnji Svetovni dan zdravja. Kaj je Svetovni dan zdravja? Dne 7. aprila 1948 je dobila uradno veljavo Uredba Svetovne zdravstvene organizacije. Po tej uredbi zdaj vsako leto na dan 7. aprila praznujemo Svetovni dan zdravja. Ob tej priložnosti skušajo pristojne oblasti med prebivalstvom vzbuditi zanimanje za zdravstvena vprašanja in ga izpodbiti k sodelovanju pri zdravstvenih akcijah.

Osnovna misel za letošnji Svetovni dan zdravja je borba proti boleznim, ki jih prenaša in širi mrčes. Geslo za to priložnost pa se glasi: »Mrčes — sokrivec bolezni«.

Bolezni, ki se širijo z mrčesom, so za večino dežel izredne važnosti, bodisi ker se pri njih močno razširjene, ali pa jih vsaj ogrožajo.

Železničarji vozlišča ZIDANI MOST priredijo proslavo

„DNEVA ŽELEZNIČARJEV“

SPORED:

8. aprila ob 17. uri: Športna akademija. Priredi Železničarsko športno društvo »Ljubljana«.
14. aprila ob 20. uri: Gogolj: »Ženitev«, komedija v dveh dejanjih. Dom »Svobode« Zidani most.
15. aprila ob 8. do 14. ure: Športne igre (odbojka, namizni tenis, balinjanje, streljanje z zračno puško in šahovski brzoturnir).
- Ob 18. uri: Spominska svečanost pred spominsko ploščo padlim borcem.
- Ob 18.30: Promenadni koncert železničarske godbe na pihal na trgu pred postajo.
- Ob 19. uri: Proslava »Dneva železničarjev« v Domu »Svobode« Zidani most. Sodelujeta železničarska godba in moški pevski zbor »Svobode«. — Po proslavi bo prosta zabava. Igral bo jazz železničarske godbe Zidani most.

Vabljeni!

OB ČETRTI SEJI SVETA ZA GOSPODARSTVO OBČINE ZAGORJE

Doslej sprejetih že 35 sklepov

Po štirimesečni življenjski dobi Sveta za gospodarstvo pri Občinskem ljudskem odboru v Zagorju je že moč vsaj v grobih obrisih oceniti glavne značilnosti njegovega delovanja.

Iz naslova je razvidno, da je imel svet doslej že štiri seje. In na teh sejah so odborniki opravili mnogo važnega, za nadaljnji gospodarski razvoj Zagorja pomembnega dela.

Svet je že v začetku svojega delovanja imenoval razne komisije, ki so opravile prve in najvažnejše naloge. Posebno važno nalogo je imela komisija za izdelavo perspektivnega plana, ki je v tem planu nekako zajela najbistvenjše gospodarske probleme Zagorja. Komisija je že določila prednost najnujnejših gradenj oziroma ustanovitve raznih uslužnostnih obratov. Plan, o katerem smo nekoliko pisali že v eni zadnjih številka našega glasila, kaže, da je komisija izbrala res najnujnejše stvari.

Druga komisija, ki jo je svet ustanovil, je pregledala gostinske obrate in ugotovila vrsto pomanjkljivosti objektivnega in subjektivnega značaja. Vse kaže, da bo treba nujno izvesti določeno decentralizacijo gostinstva. Toda o tem je za sedaj bil le govor, ni pa še določenih podrobnosti. Vsekakor bo svet o tem še temeljito razpravljal, preden bo izrekel dokončno besedo.

Doslej je svet sprejel 35 sklepov, od katerih je del že realiziranih. To pomeni, da je svet v razmeroma kratkem obdobju rešil celo vrsto zamotanih problemov. Res je, da je še precej sklepov ostalo neizvršenih, vendar vse kaže, da bodo tudi v doglednem času zadovoljivo rešeni.

Menda se je svet razen vprašanja zagorske industrije doslej največ ubadal s problemi obrti. Znano je, da v Zagorju določenih obrtnih obratov zelo

primanjkuje. Ustanovitev teh obratov pa je kajpak odvisna od preskrbe potrebnih prostorov in še drugih težav, ki jih bo treba odpraviti.

Svet je s tem v zvezi večkrat razpravljal o šušmarstvu. Ugotovil je, da je šušmarstvo precej razpaseno zlasti v sobnem slikarstvu in mizarstvu. Razumljivo je, da zategadelj močno upada delovna storitost v rednem delovnem času. Prav bi bilo, da bi svet po dosedanjih konkretnih ugotovitvah temu početju enkrat za vselej napravljal konec, kajti kot izgleda, ne pomaga noben opomin. Zato se bo moral občinski ljudski odbor poslužiti pravic, ki mu jih daje zakon.

Ugotovitve sveta o nerealnih normah in tarifnih pravilnikih v nekaterih zagorskih socialističnih obratih so dovolj zgovoren dokaz, da smo v tem področju nekako pustili stvari

teči po starih tirih. Komisija, ki bo pregledala te zadeve po teh obratih, bo lahko podrobno ugotovila, kje bo treba popraviti ali spremeniti delovne norme in postavke tarifnih pravilnikov.

Sicer pa kaže dokaj zgovorno sliko ravno letošnje planiranje nekaterih socialističnih obratov. Svet je ugotovil, da so ta podjetja planirala mnogo manj kot lani. Kajpak so odborniki temeljito revidirali plane in jim postavili doela upravičeno večje plane. Popolnoma jasno je, da bo treba za doseg nekoliko višjih planov v teh podjetjih dobro premisliti o pravilni in smotni zasedbi delovnih mest in razpravi o boljšem in smotnejšem gospodarjenju.

Delo sveta tudi v bodoče ne bo lahko. Delo, ki ga je opravil doslej, pa nazorno kaže važnost te institucije.

Seja občinskega odbora SZDL v Hrastniku

POTREBNA BO VEČJA AKTIVNOST ČLANSTVA

Zadnja seja občinskega odbora Socialistične zveze v Hrastniku, ki je bila prejšnji teden, je potekala predvsem v smislu ugotavljanja izvrševanja sklepov. Poročali smo že, da je bilo na prejšnjih sejah govora o tem, da nekateri odborniki zelo neredno prihajajo na seje in da je še vedno nekaj takih odbornikov, ki zaupanja volivcev, ki so jih izvolili v občinski odbor organizacije, niso vredni in da jih bodo volivci razrešili odborniških pravic, saj so ravno volivci — člani SZDL mnogokrat neobveščeni o delu in nalogah organizacije v občini in na terenu. Pravilno je poudaril predsednik, da bi morala take odbornike, člane ZK, poklicati na odgovor tudi osnovna partijska organizacija oz. občinski komitej.

Pri pregledu števila včlanjenih volivcev v SZDL smo ugotovili, da vsi terenski in vsaki odbori še niso izdelali dokončne analize stanja članstva v organizaciji in je bilo na seji okrajnega odbora ugotovljeno, da je hrastniška SZDL po številu in procentu članstva druga v okraju, tik za Trbovljami in pred Zagorjem. S takim stanjem pa ne moremo biti zadovoljni in bo treba pri včlanjenju in pobiranju članarine več osebnega dela z ljudmi, zlasti s starejšimi in z mladimi, ki jo je treba sproti vključevati in jo aktivizirati s tekočimi nalogami. Velike težave imajo terenske organizacije zlasti v samskih domovih, ker se priseljeni in odseljeni sploh ne priglajajo niti matičnemu uradu redno. Tu bi zlasti uprave podjetij lahko mnogo pomagale pri ureditvi evidence.

Ob razpravi o že izvršenih volitvah v hišne svete je občinski odbor SZDL ugotovil, da so volitve potekale v redu in uspešno povsod tam, kjer je zadovoljen član organizacije ljudem sam in pravilno tolmačil pomen teh volitev in hišnih svetov. Imeli smo pa primere, da se vabljeni člani SZDL sploh niso udeležili posvetovanja, ki ga je sklical občinski odbor organizacije in so zato bile volitve premalo pripravljene, nekaj hišnih svetov pa sploh še ni izvoljenih. Posledice takega neodgovornega dela bodo nosili stanovalci sami, krivda pa je tudi na nedelavnih članih SZDL, za kar naj jih terenski zbori pokličejo na poročanje in odgovor.

Na tej seji smo razpravljali tudi o bližnjih zbiorih volivcev v občini, ki bodo v dneh od 1. do 10. aprila in na katerih bodo izvoljeni delegati za svete potrošnikov. Tudi tu se daje volivcem, članom SZDL, pravica in dolžnost, da s konstruktivnim delom pomagajo reševati probleme naše prehrane, trgovine in gostinstva, predvsem pa vprašanje oskrbe kraja z mlekom, mesom in zelenjavo, kar vse je težko dobiti in je predrago. Na zbiorih volivcev naj člani SZDL aktivno posežejo v razpravo in volitve in pomagajo odbornikom občinskega ljudskega odbora. Ljudski odbor bo organiziral seminarje za člane hišnih in potrošniških svetov, da bodo izvoljeni predstavniki kos velikim nalogam kot upravljalci splošnega ljudskega premoženja in kot družbeno-nadzorni organi.

I. K.

DELAJSKI SVET RUDNIKA ZAGORJE JE RAZPISAL VOLITVE IN POTRDIŁ ZAKLJUČNI RAČUN

V zadnjem tednu je imel delavski svet rudnika Zagorje kar dvoje pomembnih zasedanj. Na prvem je med drugim razpisal volitve za novi delavski svet, ki bodo 18. aprila, na drugem pa poslušal letno poročilo zaključnega poročila.

Kot rečeno, bodo volitve v novi delavski svet 18. aprila. Novi delavski svet bo štel 62 članov. Ker so jamski obrati najštevilnejši, bodo rudarji volili kar 45 delegatov, ostale pa zunanji obrati. Na tem zasedanju je delavski svet razpravljal in potrdil nekatere akordne postavke za zunanje vrtele in razpravljajal o prevozu z rudniškimi avtobusi. Člani delavskega sveta so sprejeli predlog, naj bi tudi v bodoče uživala določen popust pri ceni prevoza vsa športna in ostala zagorska društva.

Letno poročilo o poslovanju rudnika Zagorje za lansko leto je prebral komercialni vodja rudnika. Iz bilance je razvidno, da je rudnik uspešno zaključil lanske poslovanje in z investicijskimi sredstvi mehaniziral določene obrate. Bruto dohodek rudnika Zagorje so znašali milijardni letni nad dve milijardi dinarjev. Delavski svet je zaključni račun soglasno potrdil.

V prihodnjih dneh bodo po vseh obratih številni predvolilni sestanki, na katerih bodo zagorski rudarji razpravljali o delu delavskega sveta in drugih perečih nalogah rudnika. Na zbiorovnih bodo poročali odborniki delavskega sveta in vodstva sindikalnih organizacij.

V Vidmu-Krškem skrbijo za vzgojo predvojaške mladine

Preteklo soboto je bila 5. redna seja sveta za šolstvo pri občinskem ljudskem odboru Vidmu-Krško.

Člani sveta so na seji skupno s komisijo za predvojaško vzgojo razpravljali o ustanovitvi občinskega odbora predvojaške vzgoje in o njegovem delu v letošnjem letu.

Novoustanovljeni odred predvojaške vzgoje v občini bo imel tri čete in dva samostojna voda z okrog 400 članov.

Mladinci predvojaške vzgoje se bodo izobraževali celo leto. Zanje so pripravljena politično-ideološka, kulturno-prosvetna, tehnična in znanstvena predavanja, povezana s praktičnimi in telesno-vzgojnimi vajami.

Za uspešen potek teh del so na seji izvolili za komandanta odreda tov. Slavka Kuneja ter odredne komandirje čet in samostojnih vodov, ki bodo skrbeli za celotno izvedbo načrta.

Ker bo delovno področje predvojaške vzgoje zelo obširno, je svet sklenil predlagati občinskemu ljudskemu odboru, da se pri odboru sistemizira referat za predvojaško vzgojo. S tem bo zagotovljeno uspešno delo v predvojaški vzgoji.

Na predvečer krajevnega praznika bo v Trzišču slovesna akademija s pisanim sporedom. Na njej bo sodelovala tudi »Svoboda« iz Krmelja.

Na predvečer krajevnega praznika bo v Trzišču slovesna akademija s pisanim sporedom. Na njej bo sodelovala tudi »Svoboda« iz Krmelja.

V prijaznem dolenskem kraju Trzišču bodo letos, 21. aprila, že četrty praznovali svoj krajevni praznik, ki so si ga izbrali v spomin na množičen odhod prebivalcev v partizane. To je bilo 21. aprila 1942. leta. Vse tri občinske praznike so v Trzišču dostojno počastili, letos pa bo to praznovanje, po vseh pripravah sodeč, še posebej slovesno. Pripravljalni odbor se je že dvakrat sešel. Na svojih sejah je sklenil, da bo praznovanje letos trajalo ves teden. V tem času bodo na sporedu razne kulturne prireditve, ki jih bo pripravila mladinska organizacija in šolska mladina: predvajanje filmov, strelska in razna druga tekmovanja.

V slavnostnih dneh bo odšla na pot tudi krajevna partizanska patrolja, ki bo obiskala Zagradec, kjer je bilo prvo partizansko taborišče, in pa spomenike v NOV padlim borcem v Krmelju, Malkovcu in Trzišču, kjer bodo priredili žalne kome-

POZDRAV DELEGATOM SZDL OKRAJA TRBOVLJE

Vaša napotila bomo uresničili

V Domu »Svobode« v Trbovljah II se bodo danes zbrali delegati Socialistične zveze s področja celotnega okraja Trbovlje. Pregledali bodo delo in uspehe organizacije SZDL in si zadali nove naloge. Veliki so uspehi Socialistične zveze v preteklih letih. Republiška slovesnost na Ostrožnem, proslave 1. maja, 22. julija, Dan republike, občinski in krajevni prazniki — vse to ni šlo mimo organizacije SZDL, ki je znala organizirati in mobilizirati vse svoje članstvo. Bogate in pisane proslave s sodelovanjem kulturnih, športnih in ostalih društev so zadostno poročilo za pravilno politično delo in organizacijo.

Prav posebno pa je treba poudariti veliko delo, ki ga je opravila Socialistična zveza skupno z ZK pri akciji formiranja novih komun. Siroke razprave o tem s političnimi aktivci, člani SZDL in zbiri volivcev pomenijo vsestransko aktivnost naših ljudi v tem vprašanju. Pri

vsem tem obsežnem delu pa je bilo treba mnogo naporov, prepricavanj, strpnosti in tudi razkrinkavanja raznih demagoških in nam sovražnih elementov. Socialistična zveza je to svojo veliko politično nalogo opravila častno in pravilno. S tem uspehom je organizacija pridobivala na vplivu med delovnimi množicami in se še močneje uveljavila in utrdila na terenu.

Vzporedno s formiranjem novih komun pa je bilo treba opraviti vrsto ostalih nalog, predvsem pa organizacijsko uveljaviti in razširiti Socialistično zvezo. Danes je stanje organizacije SZDL po posameznih občinah naslednje: v organizaciji je vključeno v Brežicah v SZDL 39 odst. vseh volivcev, v Krškem 49 odst., na Senovem 57 odst., v Sevnici 43 odst., v Račevah 75 odst., v Hrastniku 84 odst., v Trbovljah 91 odst., in v Zagorju 83 odstotkov.

Ti podatki kažejo, da je v občinah Brežice, Krško in Sevnica

Mladina trboveljske gimnazije prireja

KULTURNI TEDEN

Trboveljski gimnazijci so zelo delavni na vseh področjih, tako tudi na kulturnem in športnem področju. Gimnazijska mladina sodeluje v vseh društvi. Preteklo leto je sodelovala skoraj na vseh slovesnostih in manifestacijah ter imela tudi več samostojnih prireditev. Največ pohvale gre igralski skupini, recitacijskemu zboru in športnikom, pa tudi različnim poučnim krožkom, ki delujejo na gimnaziji. V svojem prizadevanju najdejo vso pomoč pri profesorjih.

Konec meseca aprila bo za vse mladine trboveljske gimnazije velik praznik. Takrat bodo gimnazijci razvili svojo mladinsko zastavo, ki bo prva mladinska zastava v našem okraju. Pokroviteljstvo nad tem praznikom je prevzel okrajni ljudski odbor, zastavi pa bo boteval predsednik okraja, tov. Martin Gosak.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Na to slovesnost se mladine gimnazije dobro pripravljajo. Izvolili so že pripravljalni odbor. V okviru te slavnosti bodo organizirali Mladinski teden. V tem tednu bodo vsak dan kulturne ali športne prireditve. Gledališka skupina gimnazije se bo predstavila občinstvu s komedijo »Idealni in koristi« v režiji prof. Rada Češnovarja. Športniki pa bodo tekmovali v nogometu, rokometu, namiznem tenisu, atletiki in šahu. Ob zaključku bo slavnostna akademija s razvitjem zastave, na kateri bo pod vodstvom prof. Ulaga prvi nastopil tudi novo ustanovljeni ženski pevski zbor.

Po vsem Zasavju vidimo te dni, kako naši kmetovalci bitijo orati svoja polja. Zal jim muhasto vreme še vedno nagaja...

Paberki o lanskoletnem delovanju okrajne tržne inšpekcije

Najvažnejše: varovanje zakonitosti

LANI SO ORGANI TE SLUŽBE PREGLEDALI 924 PODJETIJ IN OBRATOV — MED TEMI JE BIL PRECEJ KOMPLEKSNIH PREGLEDOV, KI SO TERJALI MNOGO TRUDA IN SEVEDA TUDI ČASA — INŠPEKTORJI SO LANI PRIJAVILI V KAZNOVANJE STO GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ IN ODGOVORNIH OSEB — NA PODLAGI PRIJAV SO GOSPODARSKA, KAZENSKA IN DISCIPLINSKA SODIŠČA TER SODNIK ZA PREKRŠKE IZREKLI ZA 2,258.000 DIN DENARNIH KAZNI, ODVZELI 2,212.000 DIN NEDOVOLJENE PREMOŽENJSKE KORISTI IN 20 MESECEV ZAPORNE KAZNI — SKUPNA VREDNOST ZASEŽE NEGA OZ. ZAPLENJENEGA BLAGA ZNAŠA 100.000 DIN ORGANI INŠPEKCIJE SO LANI ODKRILI V TRGOVSKIH, GOSTINSKIH IN DRUGIH OBRATIH ZA ŠTIRI MILIJONE DIN PRIMANJKLJAJA — GOSPODARSKA ŠKODA, KI JO JE ODKRILA INŠPEKCIJA, PA ZNAŠA PRIBLIŽNO 8 MILIJONOV DINARJEV

V naslednjem prinašamo nekoliko podrobnosti o delovanju tržne inšpekcije našega okraja. Nedvomno je delo te službe velikega pomena za varovanje zakonitosti v važni veji našega družbenega življenja — trgovini, gostiščih in drugih obratih. Treba je poudariti, da so bili pregledi organov tržne inšpekcije v 924 trgovinah, gostiščih in drugih obratih vzgojni in niso bili namenjeni zgolj odkrivanju nepravilnosti, marveč tudi preprečevanju večje škode. Zato je inšpekcija kdaj pa kdaj odkrila tolikšne nepravilnosti in osebna izkoriščanja ljudi na odgovornih prekrškovnih položajih, da je nujno, da bodo vse naše politične in množične organizacije posvetile tem vprašanjem še večjo pozornost in neusmiljeno odkrivala podobne nepravilnosti. Le tako bo ta družbena kontrola še bolj učinkovita, v naših krajih pa bo mnogo manj upravičenega, včasih pa tudi neupravičenega godrnjanja.

Vsekakor bi lahko tržna inšpekcija našega okraja uspešneje opravljala svojo dolžnost, če bi bila številnejša. Lani so bili v tej službi le štirje inšpektorji, medtem ko jih do lani pri občinskih ljudskih odborih sploh ni bilo.

Kljub temu je inšpekcija lani odigrala nemajhno vlogo pri odkrivanju nepravilnosti v trgovskih, gostinskih in drugih uslužbenstvenih obratih in opravila 924 pregledov. Precej truda so vložili organi inšpekcije v to delo, da so lahko potrdili vzornost poslovanja te ali one trgovine, gostišča, ali pa odkrili

nepravilnosti ali celo osebne zlorabe in izkoriščanja. Jasno je, da so s tem delom obvarovali našo skupnost precejšnje gospodarske škode.

Zaradi gospodarskih prestopkov je bilo lani predano javnemu tožilstvu 45 gospodarskih organizacij in odgovornih oseb, 18 zaradi kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo, 29 primerov je dobil v roke sodnik za prekrške, 8 pa disciplinsko sodišče.

Gospodarska, kazenska in disciplinska sodišča so večji del primerov rešila in izrekli denarne kazni v znesku 2,258.000

dinarjev in odvzela nedovoljeno premoženjsko korist v znesku 2 mil. 112.000 din ter prisodila 20 mesecev zaporne kazni.

Organi inšpekcije so lani odkrili v raznih trgovskih, gostinskih in drugih obratih za 4 mil. dinarjev primanjkljaja, gospodarska škoda, ki so jo odkrili in preprečili, pa znaša nad 8 milijonov dinarjev. Kajpak pa bi bilo napatno delo in uspehe organov inšpekcije ocenjevati le po številu prijavi, marveč so bili njeni pregledi tudi preventivnega značaja, saj so v nešteti primerih še preprečili občutljivejšo gospodarsko škodo.

že, obratnih sredstev in drugega. Nič ni čudno, če so zato odvisne v največji meri od odkupnih postaj. Zelo malo je bilo tudi zadržev, ki bi same poiskale tržišča za odkupljene pridelke. Res je, da zadržev nimajo za to potrebnih strokovnih moči, včasih tudi prevoznih sredstev in potrebnih skladišč. To pa terja od zadržev, da se temeljito

poglobijo v reševanje teh problemov in jih skušajo pred vsako odkupno sezono kolikor mogoče zadovoljivo rešiti.

Na drugi strani pa mora enkrat za vselej izginiti mnenje nekaterih odbornikov upravnih odborov, da naj za odkup skrbijo zgolj upravni in poslovodje. Posebno pa naj zadržev skrbijo, da bodo v vsakem času odkupovali pridelke od kmetovalcev, kajti le tako bodo lahko v celoti opravile svoje naloge.

Mnogo več bodo morale storiti za odkup površine in razne zelenjave. Za te pridelke je na naših tržiščih vedno mnogo povpraševanja.

v kleteh vinogradnikov. Razumljivo je, da se jim tako poslovanje izplača, saj ni treba plačati nobenih davkov, če pa gre za utajeni pridelek, jim ni treba plačati niti davka na promet.

Tržna inšpekcija je sicer odkrila nekaj sušmarjev, toda teh je še mnogo več. Občinski ljudski odbori bodo morali proti tem škodljivcem nastopiti nekoliko ostreje.

Mnogo ljudi se ukvarja z nedovoljeno trgovino z živino. Na sejmiščih se pojavlja vedno več mešetarjev, brez katerih se ne sklone nobena kupčija. Ali ni čudno, da kmetje še vedno nasadajo tem špekulantom, ki jim morajo odšteti stotake, včasih pa celo tisočake.

Primanjkljaji in osebna izkoriščanja v gostiščih

Se nekaj malverzacij in nedovoljenih trgovin

Primanjkljaji, slaba kontrolna služba in osebno izkoriščanje v nekaterih trgovinah

V mnogih trgovinah nimajo dobro organizirane kontrolne službe. To omogoča poslovojem, da prikrijevajo primanjkljaje, računajo, da jih bodo sčasoma odstranili.

V nekaterih trgovinah so odgovorni ljudje enostavno odpisali ugotovljene zneske. Ker je znano, da lahko nastanejo primanjkljaji bodisi zaradi malomarnosti ali osebne izkoriščanja, bi morali delavski sveti več temeljito dognati krivca, ne pa

enostavno odpisati primanjkljaje. Krivci pa so ostali seveda nekaznovani.

Samo primer: v poslovalnici trgovskega podjetja »Preskrba« na Senovem je poslovodja prikrival trimilijonski primanjkljaj tako, da je popravil inventure in da je vanje vpisoval blago, za katerega še ni bil obremenjen. Če bi imeli v podjetju organizirano dobro kontrolno službo, bi bil primer prej odkrit.

»Preskrba« na Senovem je imela takih dolžnikov za več kot milijon dinarjev, KZ Dole pri Litiji za nad milijon dinarjev, trgovina trgovskega podjetja »Ljudska potrošnja« v Brežicah za nad pol milijona dinarjev, v poslovalnici 2 »Izbire« v Trbovljah pa za nad milijon dinarjev. Pri vsem tem pa trgovska podjetja, ki v večjih zneskih dajejo kredit potrošnikom, tarnajo, da nimajo dovolj obratnih sredstev. Tako kreditiranje pa povzroča še premoženjsko škodo podjetjem, ker morajo od »zamrznjenih« obratnih sredstev plačevati obresti, ker so le-ta zaradi dolgov občutno manjša. Podjetja pa ne morejo niti pravočasno plačevati svojih računov, zaradi česar morajo spet plačevati zamudne obresti. Če pa pride do tožbe pred sodiščem, morajo plačevati še sodnijske stroške.

Precej gorkih je bilo že povedanih na račun naših gostišč. Včasih res neupravičeno, še večkrat pa upravičeno. Poglejmo nekatere primere.

Pregled kolodvorske restavracije v Brežicah je pokazal, da poznajo ondod le tako imenovano računsko zalogo. Tržna inšpekcija pa se je predvsem zanimala za dejansko zalogo in ugotovila, da znaša primanjkljaj nad 200.000 din. V gostišču pri »Gradu« v Brežicah je poslovodja prodajal vino in žganje na svoj račun. Se bolj se je odrezal poslovodja gostišča na »Polju« v Brežicah, ki je prodal nad devet tisoč litrov vina na svoj račun in mirno vtaknil v žep tričetr milijona dinarjev. Štiri gostišča gostinskega podjetja v Krškem so izkazovala nad milijon dinarjev primanjkljaja in so uslužbenci napravili vsa sredstva, ki jim jih je dala skupnost v obliki obratnih sredstev. Rezultat takega poslovanja je bila seveda likvidacija podjetja.

V marsikaterih gostiščih so prodajali slabo vino, ki je bilo celo škodljivo za človeško zdravje. Tako so v gostišču »Pri Cepinu« na Reštanju naravno vino mešali z jabolčnikom in mostom. V gostišču »Na mostu« na Senovem so točili vino, pomešano s šmarnico. Gostišče KZ Studenec v Trbovljah je imelo

na mizi navodeno vino, saj je znašala razlika z vinom v kleti dva maligana. Kolodvorska restavracija v Zidanem mostu je prodajala alkoholne pijače na debelo, čeprav za to ni imela dovoljenja.

Zasebna gostišča ne smejo zaposlovati tujih delovnih moči (to je dovoljeno le v izjemnih primerih: ob državnih praznikih, sejmiščih itd.). Nekd gostilničar v Vidmu-Krškem ima to dovoljenje, ki mu ga je izdal ljudski odbor. Podobno dovoljenje ima tudi gostilničar na Vidmu in gostilničar v Brežicah.

Pregled v Mokricah je pokazal, da gostišče lahko uspešno posluje, če gre za osebne koristi. Tam je bilo najprej gostinsko podjetje »Počitniški dom«, ki je moralo, ko je porabilo obratna sredstva za investicije in je poslovalo z večmilijonsko izgubo, v likvidacijo. Gostišče je nato prevzelo »Vino-Brežice«, ki je kmalu ugotovilo, da se mu stvar ne izplača. Neregistrirano gostišče je podjetje »Vino-Brežice« dalo nato v najem nekemu zasebniku iz Zagreba. Ta je hotel spraviti gostišče na »zeleno vejo«, kajpak v svojo korist in prodajal vina in ostalo po zelo različnih cenah. Družbenih obveznosti seveda ni izpolnjeval. V treh mesecih poslovanja bi moral odvesti družbi nad pol milijona dinarjev.

Sušmarjenje, nedovoljena trgovina, nedovoljen vinotoč

Tržna inšpekcija je sicer kontrolirala tudi sušmarje, žal ni dosegla bistvenih uspehov. Najbolj evete sušmarjenje, kjer se celo obrt opušta, in obrtniki raje, zlasti čevljarji, šivilje in krojači, doma obrtujejo. Na Senovem je registrirana samo ena šivilja, sušmarji pa jih približno dvest. Nekateri sušmarji imajo celo vaje, ki se potem, ko dokončajo učno dobo, ne morejo zaposliti kot kvalificirani delavci.

V vinogradniških predelih je vse polno nedovoljenih vinotočev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

Trgovanje z „listki“

Predpis o potrošniških kreditih za nakup prehranskega in industrijskega blaga povsem jasno določajo način kreditiranja. V nekaterih trgovinah so izdajali poslovojem potrošnikom kredit brez potrebnega po-

roštva. Poslovodje in celo prodajalci so na razne načine, predvsem, če lahko, kupec zaupa. Če so se odločili, so dolžnike enostavno vpisali v zvezek ali celo na „listke“.

Trgovina trgovskega podjetja

»Preskrba« na Senovem je imela takih dolžnikov za več kot milijon dinarjev, KZ Dole pri Litiji za nad milijon dinarjev, trgovina trgovskega podjetja »Ljudska potrošnja« v Brežicah za nad pol milijona dinarjev, v poslovalnici 2 »Izbire« v Trbovljah pa za nad milijon dinarjev. Pri vsem tem pa trgovska podjetja, ki v večjih zneskih dajejo kredit potrošnikom, tarnajo, da nimajo dovolj obratnih sredstev. Tako kreditiranje pa povzroča še premoženjsko škodo podjetjem, ker morajo od »zamrznjenih« obratnih sredstev plačevati obresti, ker so le-ta zaradi dolgov občutno manjša. Podjetja pa ne morejo niti pravočasno plačevati svojih računov, zaradi česar morajo spet plačevati zamudne obresti. Če pa pride do tožbe pred sodiščem, morajo plačevati še sodnijske stroške.

Tržna inšpekcija je sicer kontrolirala tudi sušmarje, žal ni dosegla bistvenih uspehov. Najbolj evete sušmarjenje, kjer se celo obrt opušta, in obrtniki raje, zlasti čevljarji, šivilje in krojači, doma obrtujejo. Na Senovem je registrirana samo ena šivilja, sušmarji pa jih približno dvest. Nekateri sušmarji imajo celo vaje, ki se potem, ko dokončajo učno dobo, ne morejo zaposliti kot kvalificirani delavci.

V marsikaterih gostiščih so prodajali slabo vino, ki je bilo celo škodljivo za človeško zdravje. Tako so v gostišču »Pri Cepinu« na Reštanju naravno vino mešali z jabolčnikom in mostom. V gostišču »Na mostu« na Senovem so točili vino, pomešano s šmarnico. Gostišče KZ Studenec v Trbovljah je imelo

na mizi navodeno vino, saj je znašala razlika z vinom v kleti dva maligana. Kolodvorska restavracija v Zidanem mostu je prodajala alkoholne pijače na debelo, čeprav za to ni imela dovoljenja.

Zasebna gostišča ne smejo zaposlovati tujih delovnih moči (to je dovoljeno le v izjemnih primerih: ob državnih praznikih, sejmiščih itd.). Nekd gostilničar v Vidmu-Krškem ima to dovoljenje, ki mu ga je izdal ljudski odbor. Podobno dovoljenje ima tudi gostilničar na Vidmu in gostilničar v Brežicah.

Pregled v Mokricah je pokazal, da gostišče lahko uspešno posluje, če gre za osebne koristi. Tam je bilo najprej gostinsko podjetje »Počitniški dom«, ki je moralo, ko je porabilo obratna sredstva za investicije in je poslovalo z večmilijonsko izgubo, v likvidacijo. Gostišče je nato prevzelo »Vino-Brežice«, ki je kmalu ugotovilo, da se mu stvar ne izplača. Neregistrirano gostišče je podjetje »Vino-Brežice« dalo nato v najem nekemu zasebniku iz Zagreba. Ta je hotel spraviti gostišče na »zeleno vejo«, kajpak v svojo korist in prodajal vina in ostalo po zelo različnih cenah. Družbenih obveznosti seveda ni izpolnjeval. V treh mesecih poslovanja bi moral odvesti družbi nad pol milijona dinarjev.

Tržna inšpekcija je sicer kontrolirala tudi sušmarje, žal ni dosegla bistvenih uspehov. Najbolj evete sušmarjenje, kjer se celo obrt opušta, in obrtniki raje, zlasti čevljarji, šivilje in krojači, doma obrtujejo. Na Senovem je registrirana samo ena šivilja, sušmarji pa jih približno dvest. Nekateri sušmarji imajo celo vaje, ki se potem, ko dokončajo učno dobo, ne morejo zaposliti kot kvalificirani delavci.

V vinogradniških predelih je vse polno nedovoljenih vinotočev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

čev. Tržna inšpekcija meni, da se v področju bivšega krškega okraja proda 25 odstotkov vinskega pridelka po domovih in

Tudi pokvarjeno blago so prodajali

Organi inšpekcije so ugotavljali v nekaterih trgovinah še druge nepravilnosti. Prodajalci so prodajali pokvarjeno blago. Res je, da trgovska podjetja dostikrat prejema pokvarjeno blago že od pošiljateljev, marsikdaj pa so za to krivi tudi uslužbenci. In če se blago pokvari, so redka podjetja, ki bi zahtevala, da plačajo storjeno škodo prodajalcu.

Lani so pokvarjeno blago prodajali v nekaterih trgovinah trgovskega podjetja »Izbira« v

Zagorju, KZ Podkumu, v Zadržani mlekarni v Brežicah sir v trgovinah »Izbire« in »Potrošnje« v Trbovljah. V vseh teh trgovinah je inšpekcija preprečila nadaljnjo prodajo tega blaga.

Neprimerni lokali in slabo tehtanje blaga

Res je, da je večina naših trgovskih poslovalnic v slabih in celo dotrajanih lokalih. Po-

sebnostne prostore pa imajo zelenjadne trgovine in mlekarnice. Le-te so slabo in neukusno opremljene in brez pravega inventarja.

Organi inšpekcije so pri nedodanih pregledih v nekaterih trgovinah ugotovili slabo tehtanje blaga. Sicer razlike niso bile bogve kako velike, povzročile pa so, da so bili potrošniki oškodovani. Potemtakem ni bilo čudno, če se je v nekaterih krajih majalo zaupanje potrošnikov v trgovske tehnične.

Nepravilno trgovanje kmetijskih zadrug in slabe priprave na odkupno sezono

Največ prekrškov so kmetijske zadrage napravile lani pri trgovanju z lesom. Zadrage lahko nakupujejo hlodovino in ostale gozdne sortimente le za podjetja, ki so za to pooblašče-

na. Zadrage Zabukovje, Podkum, Boštanj in nekatere druge pa so odkupovale les od neupravičenec in ga prodajale komur koli.

Večina zadrug je bila premalo

pripravljenih na odkupno sezono. Iz leta v leto se ponavlja stara praksa, da gredo v odkupno sezono docela neorganizirano. Navadno jim ob teh prilikah zmanjka potrebne embala-

Vedno več proizvodov iz STT

Po osamosvojitvi podjetij, ki so svoj čas bile v sestavi bivše Trboveljske premožekopne družbe, se je 1949. leta razvila iz svoječasne osrednje delavnice takratnega rudnika Trbovlje, ki je skrbela za vzdržbo in popravilo rudarskih strojev, današnja Strojna tovarna v Trbovljah, iz katere so se po- zneje izločila kot samostojna podjetja »Mehanika« in »Strojno mizarstvo« v Trbovljah.

Strojna tovarna v Trbovljah (STT) je pričela s proizvodnjo leta 1949. Leta 1950 je proiz- cirala za 780 ton, leta 1955 pa že 4040 ton raznih rudarskih strojev in transportnih naprav. V tem letu so v novih, moderno opremljenih delavnicah tovarne začeli z izdelovanjem kompletnih separacijskih naprav, raznih šahtnih naprav, jamskih in zunanjih žičnic, drobilcev 25 in 50 ton kapacitete na uro, skraperjev, motal, transportnih trakov, enoveržnih strgalnih transporterjev itd. V zadnjem času je tovarna pričela tudi z izdelovanjem strojev za gradbeništvo (drobilci, razne

transportne naprave itd.). Za leto 1956 je pričel velikih potreb rudnikov po mehanizaciji predvidena po planu proizvodnja 4200 ton, od tega 1269 ton individualne in 2931 ton serijske proizvodnje ter razne proizvodnje 693 ton. Proizvodnja se je dvignila od leta 1950 in indeksa 100 (1950) na indeks 518 v letu 1955. Delovna sila pa je porasla v istem razdobju iz indeksa 100 (1950) na indeks 207 v letu 1955.

V STT je bilo zaposleno leta 1950 376, v letu 1955 pa že 782 delavcev in uslužbencev. Za letošnje leto se predvideva povečanje delovne sile za okrog 100 novih delovnih moči, in to predvsem kvalificiranih strojarjev, ki jih bo dala lastna industrijska kovinarska šola. Razlog za povečanje števila delovne sile je predvsem povečanje proizvodni plan za leto 1956, ki raste v tem podjetju vidno iz leta v leto.

Kvaliteta izdelkov tovarne se vidno izboljšuje in osvaja naša tržišča, ki so bila do pred kratkim navezana na uvoz. Podjetje

TURISTIČNO POSVETOVANJE V MOKRICAH

Izkoristimo vse možnosti za razvoj turizma

V zgodovinskem gradu Mokrice, ki razen Borla, Stenberga in Socerbe slovi v Sloveniji tudi kot mikavna turistična postojanka, je bilo pred dnevi važno turistično posvetovanje okrajnega sveta za turizem. Na posvetovanju, ki ga je vodil predsednik sveta France Golob iz Zagorja in so se ga razen članov sveta udeležili tudi tajnik zasavskega okraja Ivan Sorn-Bojan, organizacijski tajnik Turistične zveze tov. Matjaž in urednik »Turističnega vestnika« Joško Sotler, so razpravljali o vrsti vprašanj, pomembnih za nadaljnji razvoj turizma v zasavskem okraju.

Celotno področje, ki po združitvi trboveljskega in krškega okraja sodi v zasavski okraj, je v marsičem turistično mikavno že po svojih naravnih pogojih.

točke. Pri tem ne smemo imeti v mislih edino tujega turista in gosta, ampak ustvarjati tudi možnosti za razvoj domačega turizma v okviru samega okraja. Položaj je pač takšen, da bo treba delovnim ljudem najprej v lastnem okraju ustvarjati možnosti letovanja in oddiha in sicer po načelu: prijeten oddih v cenejših pogojih!

V posameznih komunah bo zato treba sistematično postaviti delo za ureditev turističnih postojank, pri čemer bi bilo sila napak, če bi vse to delo prepuščali ljudski oblasti in njeni podpori. Za to se bodo morali kraji in prebivalci zanašati tudi sami, si organizirati turistična in olespevalna društva in polagoma ustvarjati materialne pogoje za razvoj turizma v svojih krajih. Lepi kopališči na Vidmu in v Jagnjenici na Brežicah.

jo ob mnogih turističnih možnostih in močnem zagrebškem zaledju najlepše pogoje za razvoj turizma.

Med težja vprašanja, ki jih bo treba za razvoj turizma nujno rešiti, sodi tudi gostinstvo, ki v svojem dosežanju stanju nikakor ne zmora biti v oporo najbližjemu razvoju turizma. Z rednimi izjemami velja, da gostinstvo ne ustreza. Premalo je možnosti za nočitev, udobje je več kot skromno, marsikje je higiena pod povprečjem. Hrana je enolična, kakor da so gostinci pozabili na vse krajevne specialitete. V pijaci je dober in zdrav pridelek skorajda povzabljen, kakor da nimamo pravega vina na Bizelskem in na robu Dolenjske, turist in izletnik je prepuščen bolj ali manj sam sebi, ker mu gostinca ali kdor koli ne ve nič povedati o zgodovinskih znamenitostih, o prometnih možnostih

o lepotah prirode, skratka o stoterih stvarih, ki turista in izletnika zanimajo in ki bi ga privabile, če bi zanje vedel. Skoraj nikjer ni dobili razglednic, ne zemljevidov, ne spominikov, ne vodnikov, ali pa vsaj preprostih brošur. Zasebniki so se odvalili dajati sobe in gledati na turizem kot važno krajevno dejavnost.

Ne da bi naprej naštevati stvari, lahko rečemo, da se je okrajni svet za turizem lotil vprašanja ne le načrtno, ampak tako vzpodbudno, da more tudi Zasavje pričakovati, da se bodo tod začeli opirati turizmu novi časi. V veliki meri pa je seveda vse odvisno od komun samih, da celo od posameznih krajev v teh komunah. Lagodno pričakovanje, da bo turizem sam od sebe od nekdaj prišel, je škodljivo ter ga je treba izpremeniti v živo za interesiranost vseh in vsakogar. Jasno je, da brez materialnih sredstev stvari ne bodo šle. Med drugim je v tem pogledu zelo umesten predlog o ustanovitvi turističnih skladov, tako da okraju kakor tudi v posameznih komunah, zlasti tistih, ki imajo največ možnosti za razvoj turizma, za kar pa je treba ustvariti primerne pogoje.

Važni ukrepi za razvoj kmetijstva in gozdarstva

PIONIRSKO DELO okraja Trbovlje

Nova smer razvoja našega gospodarstva narekuje, da posvetimo posebno skrb kmetijstvu in njegovemu nadaljnjemu razvoju. Okrajni ljudski odbor Trbovlje in občine bodo letos izvedli vrsto ukrepov, ki naj vplivajo na večjo in boljše kmetijsko proizvodnjo. To bodo predvsem drobne, kratkoročne investicije.

S takimi ukrepi pa še ni rešeno vprašanje dolgoročne, perspektivne usmeritve razvoja kmetijstva v okraju. V zadnjem letu pa je bil tudi v tem pogledu dosežen znaten napredek. Začeli smo z deli, ki naj dajo osnovo za izdelavo perspektivnega plana za razvoj kmetijstva in gozdarstva. Okrajni ljudski odbor Krško je lani pričel pripravljati načrt razvoja izjemskih površin na znanstveni osnovi.

Za naše kmetijstvo in gozdarstvo je značilno, da se je razvijalo stihijno, brez vsake dolne kmetijske perspektive. Posledica tega je, da kmetje v mnogih primerih obdelujejo zemljišča, ki so neprimerna za kmetijsko kmetijsko kulturo, ki zaradi tega dajejo nizke donose in na katerih bi mnogo bolj uspeval gozd. Na drugi strani pa imamo številne primere, da rastejo slabi gozdovi tam, kjer bi zemlja dajala nekajkrat večje dohodke, če bi jo uporabljali za intenzivno kmetijstvo. Splošen pojav pa je, da naši kmetje goje nekatere kmetijske kulture na površinah, na katerih bi mnogo bolj uspevale drugačne kulture. Zaradi takega stanja se niža narodni dohodek in se kmetijstvo ne more tako razviti, kakor bi se že lahko v današnjih pogojih.

Rajonizacija, ki jo bo izvedel okrajni ljudski odbor Trbovlje v vsem okraju, ima namen najprej razmejiti gozdne in kmetijske površine. Gozd se bo gojil le tam, kjer so absolutno gozdna tla, ki so za kmetijstvo neprimerna, in tam, kjer bo služil kot zaščita kmetijskim površinam, kjer jih bo ščitil pred ostrimi vetrovi in zadrževal vlago. Rajonizirane se bodo tudi same kmetijske površine. Na znanstven način se bodo določila zemljišča za osnovne kmetijske kulture.

Rajonizacijska karta bo pregledno prikazovala, katere površine so primerne za njive, travnike in pašnike, sadovnjake ali vinograde. Izdelala se bo tudi pedološka karta, ki bo nudila pregled, kakšna je zemlja na posameznih področjih in parcelah, kakšne sestavine vsebuje, kakšne sestavine ji manjkajo in jih je treba dodajati z gnojili. Na tej osnovi je mogoče natančno ugotoviti za katere kulture so posamezne parcele najbolj primerne in kako jih je treba obdelovati in gnojiti, da bodo kar najbolj obrodile.

Ko bo delo na rajonizaciji, ki bo trajalo nekaj let, končano, bo to zelo solidna osnova za pravilno usmeritev našega kmetijstva. Ne bomo pa čakali, da bo rajonizacija končana za ves okraj, temveč je treba takoj začeti s praktičnim izvajanjem na tistih področjih, za katera je rajonizacija že izvršena.

Dela na rajonizaciji in na izdelavi pedološke karte opravlja kmetijski in gozdarski inštitut s pomočjo večjega števila visokovalificiranih strokovnjakov; sodelujejo tudi domači kmetijski in gozdarski strokovnjaki. V teku enega leta, kar so z deli začeli, so številne ekipe raziskale zemljišča v občini

Brežice in v delu občine Krško. Na osnovi teh raziskav se izdelujejo in bodo kmalu končane pedološke karte za 30 tisoč hektarov in rajonizacijske karte za 35 tisoč hektarov zemljišč.

V občini Brežice in deloma tudi v občini Krško je delo na rajonizaciji tako napredovalo, da že v letošnjem letu ti dve občini lahko pričneta s praktičnim izvajanjem rajonizacije, to je z usmerjanjem, kakšne kulture naj se na posameznih površinah goje. Dosežanje raziskave so pokazale, da na primer v občini Brežice rastejo zelo slabi vinogradi na površinah, ki so primerne samo za gozd in obratno; da so slabi pašniki na površinah, kjer bi lahko imeli odlične sadovnjake itd.

Pričakovati je, da bodo občine pri usmerjanju kmetijskih kultur na osnovi rajonizacijske karte naletele na nerazumne in celo na odpor. Tudi Socialistična zveza bo morala z aktivnim političnim delom posvajati našim kmetom, da ima izvajanje rajonizacije namen, znanstvene ugotovitve uporabiti v praksi in s tem pomagati kmetom samim k pravilnejši obdelavi zemlje in k doseganju večjih hektarskih donosov in dohodkov. Korist od rajonizacije bodo imeli torej predvsem kmetje sami.

S praktičnim izvajanjem rajonizacije bomo znatno dvignili narodni dohodek. Same primer v podkrepitve te trditve: dosežanje raziskave so pokazale, da je v bližnjem okraju Krško 1600 ha slabo izkoriščanih zemljišč, predvsem pašnikov, kjer bi lahko dobro uspevali topoli, obenem pa bi dosežali dohodek od teh zemljišč ostal nezmanjšan. Z rajonizacijo je predvideno, da se s strnjnimi nasadi (50 dreves na 1 ha) doseže površine ob Savi med Brežicami in izlivom Sotle, ob Sotli in Vrbi na med Krškimi in Brežicami. Poleg tega se bodo zasadili topoli v vrstah ob Savi, Krki, Sotli, Brestanici in nekaterih drugih vodah v dolžini 177 kilometrov. Tudi 85 kilometrov naših cest bodo v nekaj letih zasenčevali dvoredni topolov. Topol raste zelo hitro (v dvajsetih letih je zrel za posek) in daje dober celulozen les. Pripravlja se desetletni načrt za izvedbo te akcije. Že letos se bo začela pripravljati 2,5 ha velika topolova drevesnica. Na ta način bodo v razmeroma kratkem času in z majhnimi investicijami topolovi nasadi dajali nad 200 milijonov dinarjev čistega dohodka letno, pri tem pa bo ostal dosežani dohodek s teh zemljišč v glavnem nezmanjšan.

Dosežanja dela na rajonizaciji so stala 6.400.000 din. V letu 1956 bo potrebno 4 in pol milijona dinarjev za dokončanje del na rajonizaciji v občini Brežice in Krško. Priblizno taki zneski bodo potrebni še v nekaj prihodnjih letih, da bo skončan načrt rajonizacije za ves okraj. Če bomo znali rezultate rajonizacije dobro izkoristiti, se nam bo ta investicija stokrat povrnila.

S to rajonizacijo opravlja okraj Trbovlje prav pionirsko delo, saj je to prvi primer v Jugoslaviji. Izkušnje, pridobljene pri tem delu v našem okraju, bodo lahko koristno uporabili tudi drugi okraji v državi.

Po vzgledu našega okraja bodo že letos začeli z izdelavo načrtov rajonizacije okraja Gorica, M. Sobota in Novo mesto.

Kaj bomo delali...

... na polju

Slabotnim ozemljem (kolikor že nismo dali in kolikor je potreba) damo »na list« na 1 ha površine 50 do 100 kg nitramonkala in kjer jim nismo že v jeseni dali tudi fosfora in kalijevih gnojil, zamoremo (zaradi povečanja trdnosti slame, pospešitve zorenja in povečanja pridelka na zrnju sploh) trositi na list ob suhem vremenu na suhe rastline na 1 ha površine tudi še po 400 kg superfosfata in 200 kg kalijeve soli. Slabotne posevke pšenice po trošenju nitramonkala tudi temeljito branamo. Tudi jarene pred vznikom z uspehom branamo »na slepo« z mrežno brano. V bolj suhih, toplejših legah sejemo tudi žito na stalno mesto.

Krompirjeve semenske kupe 10 do 14 dni pred sajenjem prekopamo oziroma presujemo, če nismo silili in s tem znatno pospešimo prvo odraslanje. Pri oranju za krompir zaoravamo poleg hlevskega gnoja tudi superfosfat, ki je za krompir, razen v izrazito kislih zemljinah, najboljši fosforno gnojilo. Patent kalij in dušik pa damo šele ob sejanju (dušik tudi še pozneje) v brazde ozir. ob vrstah. Lucrni in detelji trosimo superfosfat in kalijevo sol.

Pri žitaricah: v krajih z izenačenimi podnebniimi prilikami z dobrim uspehom branamo tudi jarene (proti suši) predvsem oves, čim je naredil 4 do 5 listov in se v ta namen poslužimo predvsem mrežne brane. Tudi pregoste posevke ozimne rži branamo.

Pripravljamo gnojenje s hlevskim gnojem in trošnje temeljnih gnojil, fosforja in kalija, za sončnice in koruzo.

... na travnikih

Rahla humozna travnišča z najboljšim uspehom obdelujemo s težkim betonskim valjarjem, krnine izravnavamo z rahlo brano in trosimo (če že nismo) na 1 ha površine povprečno po 400 kg fosforne in 200 kg kalijevega gnojila. V vlažnejših legah damo tudi z uspehom hlevski gnoj ali kompost.

... pri živini

Za pašo namenjeno živino privajamo s spuščanjem na prosto na gibanje in zunanji zrak. Delovne vole in konje krmimo suho in krepko, da ostanejo pri moči. Tudi pujske spuščamo iz dneva v dan delj časa v tekalnice, ki je prvi pogoj za zdravje in uspevanje živali. Ovce, ki smo jih morali debelili, peremo in strižemo. Kobile, ki se gonijo, pripuščamo. Enodnevni piščanec pomagamo z umetno koldjo. Kjer kokoši ne bi hotele kokati in kjer imamo morda pure, podložimo valilna jajca tam.

... pri domu

Pripravljamo plotove. Z zemljo, mahom in drugimi odpadki, ki jih z grabljenjem okrog hiše zberemo, naložimo kompostne kupe. Izvršujemo morebiti potrebna popravila gospodarskih poslopj.

... v sadovnjaku

Končavamo ssaženje in obrezovanje dreves. Stara drevesa pomlajamo in precepjamo z ustreznimi sortami. Vstavljenju cepice zavarujemo pred ptici s koliki ali vrbovimi locnji. Precepjamo najprej češnje, za njimi slive, nato jablane in hruške. Koščičasto sadno drevje, ki potrebuje dosti apna, še lahko gnojimo z apnenim prahom, če tega nismo storili že prej.

Izvršujemo tudi škropljenje sadnega drevja, preden se začno opirati poplji. S tem škropljenjem najlaže uničimo razne glivične bolezni.

Kolikor že nismo, začnemo zasipati jeseni in pozimi izkopane jame in saditi mlado drevje. Da drevje ne posadimo pregledsko, zasujemo jame z izkopano in s kompostom izboljšano zemljo, da je kolobar vsaj 10 cm višji od površine zemlje.

jih žanjejo ti zdravstveni inštituti, od katerih smo si enega izmed največjih v Angliji ogledali v Llandoghu v Walesu.

Predmet proučevanja inštitutov za rudarske poklice bolezni so predvsem pnevmokonična obolenja, revma, silikozna, pa tudi srčne bolezni. Zanimivo je, da angleški zdravniki štejejo revmo za enako važno rudarsko poklicno bolezen kot na primer silikozo in se proti njej tudi enako intenzivno borijo. Šef inštituta dr. Alcockhane, ki je velik prijatelj Jugoslovancev, ker je bil stalno z njimi skupaj v nemških koncentracijskih taboriščih, kjer je bil več let kot nemški ujetnik, nas je v izredno zanimivem predavanju seznanil z dosežanimi izsledki v borbi proti tem boleznim.

Pnevmokonihoza je namreč izredno razširjena profesionalna bolezen med angleškimi rudarji. Je pa specifična in tipična za rudnike črnega premoga in antracita in je zato v naših revirjih ne poznano. Razloženo je tri stadije v razvoju te bolezni in dve višji fibrotični stadijev. Prvi stadij ni nevaren, medtem ko so višji stadiji težko ozdravljivi. V višjih stadijih zdravljuje bolezni večina s kombiniranim vdihavanjem kisika, oxygena in zraka,

kar smo si ogledali v inštitutu priključen bolnišnici, ki ima specialne oddelke za poklicne rudarske bolezni.

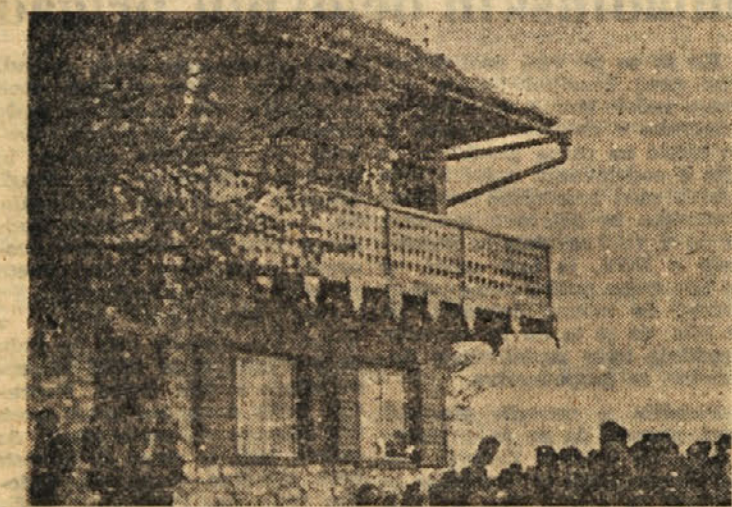
Inštitut je napravil lanske leto zanimiv poskus v revirjih v dolinah Ronde v Walesu. V neki dolini je preiskal celotno prebivalstvo glede na pojave tuberkuloze. Vse tuberkulozne iz te doline so po izvršeni preiskavi poslali na zdravljenje v revirsko bolnišnico v tej dolini, prav tako pa tudi vse, ki inklinirajo k tuberkulozi. V sosedni vzporedni dolini pa tuberkuloznih iz revirjev niso separirali. Opazili so, da je v dolini, kjer so izločili s tuberkulozo inficirane, začel rapidno padati odstotek na pnevmokonihozo obolenih ljudi, iz česar so sklepali, da tuberkulozna infekcija in inklinacija k tej infekciji ustvarja predispozicijo za pnevmokonihozo obolenja.

Najmanj obojena so imeli do sedaj z zdravljenjem silikoze. Silikozo sodijo za sedaj še vedno v glavnem za neozdravljivo bolezen in še nimajo uspešnega sredstva v borbi proti njej. Je pa silikozna velika bolj razširjena, kot si navadno mislimo, ker se pojavlja v vseh rudnikih. Zanimivo je pa tudi mnenje znanstvenikov in zdravnikov iz tega inštituta, da različna sredstva, kot jih običaj-

no poznamo v borbi proti tej bolezni, kakor so to različne maske in filtri, nimajo skoraj nobenega uspeha. Edino kolikor toliko uspešno sredstvo v borbi proti tej bolezni je intenzivna ventilacija v rudnikih. Inštitut ima tudi poseben oddelček, ki se peča izključno za jamsko ventilacijo in v jamskih plinih, z zrakom v jami in klimi, kjer smo videli preiskavne jamske ventilacijske naprave, miniaturne proge in šahne naprave ter precej obširno farmo z belimi mišmi, kanarčki in drugimi živalmi za preizkušnje delovanja jamskih plinov. V fiziološkem oddelku inštituta imajo obširne aparature za različne preiskave respiracije rudarja pri različnih delih v jami, obtoka krvi, znojenja in dr. Inštitut ima nadalje še poseben fiziološki, kemijski in rentgenološki oddelček. Ravno sedaj poručujejo oddelke za preiskavo srčnih bolezni, artritisa in žilodolnih bolezni pri rudarjih.

Priključen bolnišnica ima v rudarskem oddelku 80 postelj. Je pa izredno moderno in komfortno urejena in sploh nima izgleda bolnišnice, ampak mondenega sanatorija.

Zanimiva je bila tudi debata med nami, angl. študijskimi karta in zdravniki ter znanstveniki tega inštituta zaradi skrajšanega delovnega staža v rudarstvu. Mi smo se zavzemali — prav tako pa je to tudi tendenca angleških rudarskih sindikatov — da se delovna doba v rudarstvu skrajša zaradi izredno težavnih pili in zaradi predeane izčrpanosti rudarjev. Zdravniki iz tega inštituta pa so vztrajali pri tem, da se dosežani delovni staž v rudarstvu ohrani, ker je prvič naloga moderne medicine, da odpravi kvari vpliv rudarskih profesionalnih bolezni in ustvari v rudnikih delovne pogoje, ki ne bodo dosti zaostajali za onimi pri delu na površini — naloga moderne tehnike pa je, da s sodobnimi tehničnimi pripomočki in mehanizacijo olajša rudarju delo do skrajnih možnih meja, kar upajo, da bo v dohodnem času lahko realizirano, drugič pa po njihovem mnenju predčasna upokojeitev rudarjev psihološko izredno slabo vpliva na rudarje, ker iz tega sledi iz ustaljenega življenjskega tempa, kar ima za posledico duševne perturbacije, ki ustvarjajo inklinacijo za razne vrste bolezni, ki povzročajo predčasno smrt. (Naljevanje sedi)

Ljubljana zasavska postojanka Lisca

(Kum, Mrzlica, Planina, Čemšnik, Lisca itd.), vode, termalna kopališča, zgodovinske znamenitosti, gradovi, vinorodno bizelsko gričevje — vse to lahko s teštemo med osnove, ki dajejo možnost za razvoj turizma tudi v tem predelu Slovenije. Med turistično zanimive stvari pa sodijo tudi naglo razvijajoči se industrijski centri v zasavskem okraju, ki bi jih marsikdo rad obiskal, si ogledal in tako dobil podobo o življenju in razvoju v teh krajih. Med važni opori za bodoči turizem sodita tudi obe kopališči na Vidmu in v Jagnjenici pri Račadah. Skratka: že v bežnem pregledu lahko ugotovimo, da ima zasavski okraj nič toliko naravnih pogojev za razvoj turizma.

Navzlic temu pa je treba reči, da večina teh pogojev turistično ni tako izkoriščena, da bi mogli govoriti o turizmu v Zasavju kot važni gospodarski in družbeni dejavnosti. V največji meri za sedaj to okraj opravlja edino planinstvo s svojimi višinskimi postojankami, obnovljenimi po osvoboditvi in na novo zgrajenimi v zasavskih planinah. Nižinske postojanke in prirodni pogoji pa niso izkoriščeni ali pa v najmanjši meri, ker tod pač ni vseh ostalih pogojev, ki so tako odločilni za razvoj turizma. Ker pa prisojamo turizmu, posebno množičnemu, med drugim tudi izredno važno vzgojno nalogo, bo več ko neogibno, da začnemo ob prirodnih možnostih ustvarjati vse tiste pogoje, da bo turizem v posameznih komunah krenil z mirne

nici turistično vse dotlej ne bosta mogli biti primerno izkoriščeni, dokler ob njih ne bo potrebnih pogojev (dobro gostinstvo, možnost nočevanja itd.). Na Krko, ki sodi med naše najtoplejšje rečne vode, ne bomo množično dobili ljudi, dokler ne bo tamkaj osnovnih pogojev, vsaj primernih preprostih kopališč, bifejev, čolnarjev s čolni in kanuji, dobro urejenih prometnih zvez itd. Podobno velja za Čateške toplice, a tudi za Medijske toplice, a izlakah — skratka za vse prirodne možnosti, ki jih imamo v okraju. Med težke zapreke v razvoju turizma sodi tudi prometno vprašanje, zato je več ko nujno, da bi po vsem Zasavju vozil motorni vlak in avtobus Brežice—Krško—Zidani most—Trbovlje—Izlake. Edino tako lahko delovni ljudje iz zasavskih revirjev naglo dosežejo Krko, Čateške toplice, Izlake, Videm, Jagnjenico in druge kraje. Novo avtocesto Ljubljana—Zagreb, ki bo stekla tudi skozi brežiško komunjo, bo treba kajpada tudi turistično izkoristiti. Vseposvobod bo treba ustvarjati možnosti, da se razvijajo tudi sodobna oblika turizma — camping. V razvoju turizma lahko izdatno sodelujejo tudi kmetijske zadruge, ki naj bi drugače kot doslej zbirale in plasirale svoje prideleke, ki jih troši turizem. Prav šibkejši je v Zasavju propaganda v prospektih, informacijah itd. Prav je zatorej, če hitro dozorj zamisel o ustanovitvi turističnega biroja na sedežu okraja, ali pa v nekaterih komunah, kot n. pr. v Brežicah, kjer ima-

Ing. Jože Sedlar:

(Nadaljevanje)

Vtisi z ekskurzije jugoslovanskih rudarjev po Angliji

Inštitut so obiskali tudi že sodelavci dr. Samčevega kemičnega inštituta za predelavo premoga v Ljubljani. V pogovoru z direktorjem inštituta dr. Bronowskyjem, ki ne slovi le kot priznan specialist za koksanje premoga, ampak tudi kot znan strokovnjak za televizijo, je bila zanimiva njegova izjava, da se na svetu le ena četrtina vsega premoga v celoti in sto odstotno izrablji, s tremi četrtinami pa se skrajno neekonomsko postopa.

Inštitut ima tudi svojo poskusno kokarno, filnico, briketarno, karbonizatorsko postajo, separacijo in flotacijo, kar ustvarja videz manjše tovarne.

Pri vseh teh raziskovalnih rudarskih inštitutih pa dobiva človek vtis, da so premalo povezani z operativno v rudnikih, na katero imajo bolj malo ingerence, čeprav bi bila to njihova osnovna naloga in seveda tudi operativna nima od teh inštitutov tistih koristi, kot bi jih morala imeti. Tudi tozadevne

razmere v Angliji bi potrjevale pravilo, ki je že v precejšnji meri z uspehom realizirano v Ameriki, da sodijo inštituti k podjetjem, kjer so v dnevnem kontaktu z operativno, ker se v nasprotnem primeru izrode v znanstveni larpulartizem, ki ne drži k tehničnemu napredku podjetij in industrije sploh, ampak v stagnacijo, ki jo na zunaj odava gloriola visoko znanstvene sakrosanktnosti.

Izjema so v Angliji v tem pogledu inštituti, ki se ukvarjajo z rudarskimi profesionalnimi boleznimi. Inštitut je v tem primeru koordinatorski med nekakšnimi medicinskimi študijskimi oddelki na posameznih rudnikih, ki so desna roka operativne in vodi poleg tega centralno bolnišnico za te poklicne bolezni. Ekipa zdravnikov, fiziologov in biologov so vsak dan na delu v jami, po zunanjih rudniških obratih in po rudarskih kolonijah. Takšna organizacijska shema pa je tudi vzrok izrednim uspehom, ki

SIROM PO ZASAVJU

ZIDANI MOST

Nedavno je bil v dvorani »Svobode« v Zidanem mostu občni zbor Socialistične zveze. Iz poročil, ki so jih podali predsednik, tajnik in blagajnik, je bilo razvidno, da je v Zidanem mostu vključeno v SZDL 580 članov. V tej organizaciji še ni kakih 30 ljudi.

Socialistična zveza v Zidanem mostu je v preteklem letu precej delala. Skrbela je za izobraževanje svojih članov, priredila več predavanj, zlasti iz kmetijstva in tesno sodelovala z ostalimi krajevnimi organizacijami in društvi. Odbor je imel lansko leto tudi več sej in sestankov.

Razprava je bila plodna. Na njej so govorili o marsičem, zlasti o delu bodočih potrošniških svetov in njihovih nalogah, o vzgoji otrok itd., poudarili so pa tudi, da bo morala SZDL v bodoče nuditi večjo pomoč organizaciji RK, v kateri bo treba izvoliti širši odbor.

Načeli so tudi zelo važno vprašanje — pomanjkanje stanovanj. Del stanovanjskih

KAPELE

Kapelska dekleta uspešno zaključila gospodinjski tečaj. — Tudi v Kapelah je bil 6-tedenski gospodinjski tečaj, ki ga je vodila tov. Poharjeva. V nedeljo, dne 1. aprila so tečajnice priredile gospodinjstvo razstavo v šoli, popoldne pa so uprizorile igrice »Kaznovana nečimrnost«. Zaključilo je prisostvoval tudi predsednik občine Brežice, tov. Kolenc.

Tečaj je odlično uspel.

Tudi senovška dekleta so bila v letošnjih zimskih mesecih marljiva, saj so pridno obiskovala gospodinjski tečaj. Tečaj je trajal tri mesece in ga je obiskovalo 21 delavskih in kmečkih deklet. Tečajnice so se v tromesečnem učenju urile v kuhanju, šivanju, krojenju in ročnih delih. Poleg tega so imele pouk o računu, slovenščini, morali in vzgoji in zgodovini ter o specifičnih kmetijskih predmetih, kakor so vrtnarstvo, mlekarstvo in kokošereja.

Obisk tečaja je bil razveseljujoč, saj so si dekleta v njem obogatila znanje, ki je potrebno današnjim mladim gospodinjstvom. Senovski gasilci so dali tečajnicam na razpolago svoje prostore, za kar so jim zelo hvaležne. Prav tako so nudili pomoč tečaju rudnik Senova, osnovna šola v kraju in DPM, ki je dala na razpolago vso kuhinjsko posodo.

Ob koncu tečaja so dekleta priredila slavnostni zaključek z razstavo, ki jo je obiskalo nad 400 ljudi, prav tako tudi kulturno akademijo.

Vsem predavateljem in predavateljicam se dekleta za njihov trud pristočno zahvaljujejo. Želeli bi bilo, da se podobni tečaji na Senovem še večkrat priredijo.

Občinski ljudski odbor je s primernim zneskom podprl eks-

TRŽIŠČE

Na pobudo osnovnih organizacij ZK iz Tržišča in Malkovca so se nedavno sešli člani ZK in razpravljali o perečih političnih in gospodarskih vprašanjih tega okolišja. Prav tako pa so predlagali tudi gradivo VI. plenuma ZKJ. Ob koncu se je razvila življna razprava. Govorili so o ideološki vzgoji, o delu z množičnimi organizacijami in drugem. Sklenili so, da bo naslednji sestanek aktiva čez štiri najst dni. Nanj bodo povabili tudi kakšnega člana občnega oz. okrajnega komiteja ZK.

Pred kratkim so imeli v Trzinu občni zbor mladih združenj. Tovariši iz OZZ je orisal pomembnost in namen te organizacije, ki so jo mladinci z razumevanjem sprejeli.

Prav bi bilo, da se v to organizacijo vključijo še več kmečke mladine.

L. L.

Ne pozabite: vsak naročnik »Zasavskega tednika« je zavarovan!

TRBOVLJE

»Molčeta usta« v Zasavju in Zg. Trbovljah. — Gledališka družina »Svobode-Center« je minulo soboto zvečer gostovala s svojo igrjo »Molčeta usta« v Domu »Svobode-Zasavje«, v nedeljo pa v Domu »Svobode II« v Zg. Trbovljah. Obisk ni bil najboljši.

Vojvodinski telovadci v gosteh. — Danes, v soboto ob 17.45 se bo začel v Domu TVD »Partizana« v Trbovljah telovadni dvoboj med mladinskima vrstama Vojvodine in Slovenije. Na sporedu je tekovanje v telovadbi na vseh orodjih.

Ta medrepubliški telovadni nastop obeta biti zelo zanimiv za vse prijatelje telovadbe.

Občinski sindikalni svet v Vidmu-Krškem se je letos že štirikrat sešel. Predvsem sedaj, pred volitvami v nove delavske svete ima mnogo dela. Na zadnji seji je svet ugotovil, da so imeli že v vseh podjetjih v občini množične volilne sestanke, ki so dobro potekali.

Meseca maja bodo torej že izvoljeni novi delavski sveti in upravni odbori. Občinski sindikalni svet je sklenil, da bo po volitvah priredil 6-dnevni seminar s predavanji za vse novizvoljene člane delavskih svetov in upravnih odborov.

Ker se bližajo spomladanski dnevi in z njimi tudi 1. maj, bi bilo dobro, če bi organizirali izlete. S temi izleti bi agitirali za ustanovitev društva »Prijatelj prirode«.

Spominimo se mladinke Cvete Počivalšek. — Ob desetletnici mladinskih delovnih brigad se spominimo prerano umrle mladinke, študentke arhitekture tov. Cvete Počivalšek, poročene Urleb iz Krškega, ki je vse počitnice preživela v šestih delovnih brigadah po Sloveniji in Bosni.

Kot udarnica v delovnih brigadah je dajala vzgled ostalim mladinkam in mladincem. Bila je lepega, trdnega značaja, žal jo je usoda izrgala iz naše sreče, ko je dopolnila 22. leto. Vsem mladincem bo ostala pokojnica v trajnem spominu.

Kot udarnica v delovnih brigadah je dajala vzgled ostalim mladinkam in mladincem. Bila je lepega, trdnega značaja, žal jo je usoda izrgala iz naše sreče, ko je dopolnila 22. leto. Vsem mladincem bo ostala pokojnica v trajnem spominu.

Kulturnoprosvetna dejavnost. — Letos je kulturnoprosvetno delo v Artičah precej razgibano. Z delom so začeli že prej, prvi dnevi novega leta. Od takrat je v vasi vedno kakšna prireditev. Na sporedu so bile razne spominske proslave, naštudirali pa so tudi komedijo »Matajev«.

Članstvo Prešernove družbe. — Knjižice Prešernove družbe imajo vse več prijateljev tudi v Artičah. Sedaj je vseh članov 180, kar je za 140 več kakor lani.

Tečaj Rdečega križa. — V Artičah so imeli nadaljevalni tečaj RK, ki ga je obiskovalo okrog 30 deklet. Tečajnice so se na njem mnogo naučile, ob zaključku so pa priredile lepo kuharsko razstavo.

Opravili so plodno delo. Veterinarji okraja Trbovlje so v letu 1955 napravili veliko uslugo naši živinoreji. Med drugim so zaščitno cepili: proti steklini 7747 živali, proti rdečici 30.587 živali, proti kokuškugi 49.535 živali, proti tuberkulozi 13.751 živali itd. To pa je seveda le del bilance njihovega dela.

Ustanovitev Turistične GA Društva. — Brežice so znane kot prometno središče z zelo lepimi okoliškimi kraji. Že od nekdaj so v Brežice radi zahajali razni izletniki in turisti, vendar je bilo vse delo na tem področju neorganizirano. Za povzdigo turizma bodo sedaj ustanovili Turistično olepševalno društvo za območje celotne brežiške občine. Inicijativni odbor se je že večkrat sešel in izvršil vse priprave za ustanovno skupščino, ki bo v Brežicah dne 9. aprila ob 19. uri v salonu pri gradu (pri Nacetu).

Naloge novega društva so vsekakor pomembne in je prav, če se ustanovnega zbora vsi udeležijo.

LADO LEVEC:

MORIŠČE

MAUTHAUSEN

(Nadaljevanje)

tebe mrtev tovariš... Prišli so rablji iz krematorija ter odvekli po tleh iz barake mrtevce, golega, z železnim kaveljnom. Videl sem primer z nekim na pol mrtvim internirancem, ki je ležal v baraki; dvigali so ga, da bi šel na »Appellplatz«. Ker je bil že nezvesten, so ga rablji še živrega odvekli v krematorij...

Smrt je neizprosno kosila tudi med interniranci drugih narodov, največ med Poljaki, Čehi in Židi. Lakota, mraz, pretepanje in tifus so vedno bolj

Stotisoče je požrl krematorij

PREDAVANJE LJUDSKE UNIVERZE. — Ljudska univerza v Zagorju je imela prejšnji petek na sporedu predavanje »O vse-mirju«. Zaradi nepričakovane obolenosti predavatelja iz Ljubljane pa je to predavanje odpadlo.

Ljudska univerza sporoča vsem, ki se zanimajo za to predavanje, da jih bo o tem še pravočasno obvestila.

DR. SLAVKO GRUM NA ODRU V SARAJEVU. — Pokojni slovenski pisatelj in dramatik dr. Slavko Grum, ki je več let služboval tudi v rudarskem Zagorju, je med drugimi deli napisal tudi dramo »Dogodek v mestu Gogi«. Dramo so z uspehom uprizorili v Ljubljani, v Celovcu in v drugih večjih mestih. Tem se je sedaj pridružil še Sarajevo. V marcu je bilo v Delavski univerzi predavanje o dr. Slavku Grumu, ki so ga dopolnjevale nekatere scene iz njegove drame. Osrednje dramsko gledališče pa je pred dnevi z velikim uspehom uprizorilo dramo »Dogodek v mestu Gogi«.

SINDIKALNO PRVENSTVO AKTIVOV V KEGLJANJU. — S tekmo Trgovci : Separacija se je pretekli četrtek na dvosteznem kegljišču »Proletarca« v Zagorju pričelo prvenstvo aktivov sindikata v kegljanju, ki se ga udeležuje 8 kegljaških moštov.

V prvem dvoboju so zmagali

Matija, ki je lepo uspela. Prav sedaj se pripravljajo na drugo gledališko premiero, ki bo v kratkem. Uprizorili bodo Gregorčev spevlogro »Oh, to lečto-vo srce«. Tudi pionirska igral-ska sekcija noče zaostajati za odraslimi. Ta se bo predstavila z mladinsko igrjo »Princesa in pastirček«.

Članstvo Prešernove družbe. — Knjižice Prešernove družbe imajo vse več prijateljev tudi v Artičah. Sedaj je vseh članov 180, kar je za 140 več kakor lani.

Tečaj Rdečega križa. — V Artičah so imeli nadaljevalni tečaj RK, ki ga je obiskovalo okrog 30 deklet. Tečajnice so se na njem mnogo naučile, ob zaključku so pa priredile lepo kuharsko razstavo.

Opravili so plodno delo. Veterinarji okraja Trbovlje so v letu 1955 napravili veliko uslugo naši živinoreji. Med drugim so zaščitno cepili: proti steklini 7747 živali, proti rdečici 30.587 živali, proti kokuškugi 49.535 živali, proti tuberkulozi 13.751 živali itd. To pa je seveda le del bilance njihovega dela.

Ustanovitev Turistične GA Društva. — Brežice so znane kot prometno središče z zelo lepimi okoliškimi kraji. Že od nekdaj so v Brežice radi zahajali razni izletniki in turisti, vendar je bilo vse delo na tem področju neorganizirano. Za povzdigo turizma bodo sedaj ustanovili Turistično olepševalno društvo za območje celotne brežiške občine. Inicijativni odbor se je že večkrat sešel in izvršil vse priprave za ustanovno skupščino, ki bo v Brežicah dne 9. aprila ob 19. uri v salonu pri gradu (pri Nacetu).

Naloge novega društva so vsekakor pomembne in je prav, če se ustanovnega zbora vsi udeležijo.

Ustanovitev Turistične GA Društva. — Brežice so znane kot prometno središče z zelo lepimi okoliškimi kraji. Že od nekdaj so v Brežice radi zahajali razni izletniki in turisti, vendar je bilo vse delo na tem področju neorganizirano. Za povzdigo turizma bodo sedaj ustanovili Turistično olepševalno društvo za območje celotne brežiške občine. Inicijativni odbor se je že večkrat sešel in izvršil vse priprave za ustanovno skupščino, ki bo v Brežicah dne 9. aprila ob 19. uri v salonu pri gradu (pri Nacetu).

Naloge novega društva so vsekakor pomembne in je prav, če se ustanovnega zbora vsi udeležijo.

LADO LEVEC:

MORIŠČE

MAUTHAUSEN

(Nadaljevanje)

tebe mrtev tovariš... Prišli so rablji iz krematorija ter odvekli po tleh iz barake mrtevce, golega, z železnim kaveljnom. Videl sem primer z nekim na pol mrtvim internirancem, ki je ležal v baraki; dvigali so ga, da bi šel na »Appellplatz«. Ker je bil že nezvesten, so ga rablji še živrega odvekli v krematorij...

Smrt je neizprosno kosila tudi med interniranci drugih narodov, največ med Poljaki, Čehi in Židi. Lakota, mraz, pretepanje in tifus so vedno bolj

Stotisoče je požrl krematorij

POLŠNIK

Na Polšniku so pred nedavnim zaključili dva tečaja. Dne 23. marca so delale izpit tečajnice Rdečega križa, v nedeljo 25. marca pa je bil končan pet-tedenski gospodinjski tečaj. Ob zaključku so dekleta priredile lepo kuharsko in šiviljsko razstavo. Tečajnice so naštudirale tudi igrjo »Vrnitev«, ki so jo gledalci zelo lepo sprejeli.

Tiha, toda bogata dolina

Sonce je že zdavnaj tonilo za dolenskim grčiči. Mračni se. Skozi okno železniškega voza zremo na zadnje krpe snega. Lokomotiva komajda zmaguje klanec, tam spodaj pa neslišno teče zelena Mirna, vkovana z obeh strani z ledom. Potniki, v glavnem kmetje, obloženi z vsemi mogočimi predmeti, se živahno pogovarjajo in čas kar hitro teče.

Se dobre četrte ure in prišel sem na cilj svoje poti. »Krmelj, Krmelj!« je slišati glasove železniških sprevodnikov. Krmelj je prijazen kraj med Trčičem in Sentjanjem, v ob-jemu sumečih gozdov in nizkih gričev, posejanih tu in tam s travniki in polji, tipičnimi kmetijami in strmimi vinogradi.

Človek, ki pride v Krmelj z vlakom ali pa tudi peš, takoj razloči ta kraj od ostalih po ro-potu rudniških vozčkov in lo-komotiv. Krmeljski rudnik obratuje že več desetletij. Sprva je bila v njem zaposlena le pešica ljudi, danes pa se je razvil v precej močno indu-strijsko podjetje v dolini Mir-ne.

Kakor vsi, tako so tudi krmeljski rudarji na svoji koži grenko okusili izkoriščanje ka-pitalističnih močitev, ki so skrbeli le zase, življenje delav-cov pa jim ni bilo mar.

Toda z zmago naše vojske nad fašizmom, kjer so tudi krmeljski rudarji doprinesli svoj delež, je nastopilo tudi v tej tihi dolenski dolini drugačno — lepše življenje.

Sprva, takoj po vojni, je bilo sicer še težko, a kasneje je šlo vedno laže. Ko so rudarji prihajali iz svobodnih gozdov in nemških taborišč, so našli rud-niki skoro popolnoma uničen. Hudo jim je bilo, ko so gledali ruševine in nekatere zalite ro-ve...

»Vsaj nekaj denarja smo pa le zaslužili v njem in tudi na-vadili smo se po tolikih letih nanj...« so govorili. In skle-nili so, da ga ne bodo pustili v-nemar. Zbralo se jih je kakih deset in začeli so z delom. Svobodni zemlji so izrgali prva prgišča črnega zlata, ki so ga nato se-jali na mrežah, kajti rudniška separacija ni obratovala...

Toda z dobro voljo je ven-darje šlo. Tem prvim se je jelo pridruževati vedno več knapov in proizvođa se je dvignila...

Od takrat je minilo že deset let. Deset let je časovno sicer kratka doba, toda v tem času se je v Krmelju marsikaj spre-menilo. Rudnik je bil obnovljen,

Obup zaradi vedno no-vih in novih trpinčenj je mar-sikoga privedel tudi do samo-mora. Vsako noč smo slišali strele, ko so posamezniki pro-stovoljno odhajali v smrt. In-terniranece je šel proti stražarju, ki ga je ustrelil. Vsako jutro smo videli primere, kako si je kdo končal življenje v bodeči žici, ki je bila nabita z električnim tokom. Bilo je nekega dne na delovščini »Siedlungsbau«. Neki devetnajstletni Maribor-čan je z dvignjenimi rokami prosil esesovca, naj ga ustrelj, ker je bil prej nečloveško pre-tepen. Ker mu ni hotel skraj-šati trpljenja, se je ta fant pri-bližal bodeči žici, da bi ga ubil električni tok, hkrati pa ga je podrla na tla krogla esesovca.

Kakšne zverinske šale so si privoščili esesovci, naj vam po-ve naslednji primer, ki se je večkrat ponovil. Zunaj električ-ne žice so stali stražarji, es-esovci v razdalji desetih me-trov. Kadar pa je bila megla, je bila straža podvojena. Za tem obročem je bilo še pet obročev s tako imenovanimi stražarskimi stolpi, na katerih so stali stražarji z brzostrelka-mi in mitraljezi. Neki interni-ranec je delal v bližini žice. Kar zasliši glas esesovca, ki je stal na zunanji strani žice, naj mu pobera kapo, ki mu je pa-dla z glave na notranjo stran bodeče žice. Interniranec se je približal žični ograji, pobera čepico, istočasno pa pade smrtno zadet od strele. Če bi inter-niranec kape ne bi pobral, bi ga esesovec prav gotovo tudi ustrelil zaradi »neposlušnosti«. Takih nečloveških umorov so bili sposobni samo esesovski rablji. (Nadaljevanje sledi)

zgrajena so bila nova poslopja itd. Krmeljski rudarji pa so na-kopali in poslali po domovini vedno več premoga... Proiz-vodnja se je dvignila za več deset tisoč ton...

Tudi lansko leto je dosegel krmeljski rudnik lepe uspehe. Proizvodnja mu je uspelo dvig-niti na 300 ton dnevno, storje-no pa je bilo še marsikaj dru-gega.

MNOGO DELA JIH ŠE ČAKA

O delu krmeljskega rudnika v preteklosti smo že večkrat pisali, zato so našega sodelavca še posebno zanimali načrti za bodoče delo. Poprašal pa je tudi, kako so krmeljski rudarji izpolnili dolžnosti do družbe v prvih dveh mesecih letošnjega leta.

V razgovoru z direktorjem rudnika, tov. Jožetom Hegler-jem, je naš dopisnik izvedel, da so krmeljski rudarji obakrat dosegli svoj operativni plan oziroma ga še presegli, kar je vsekakor lep uspeh, če mislimo na sneg in mraz, ki sta v tem času ovirala delo.

Meseca januarja so rudarji nakopali dnevno povprečno 327 ton, prav tako pa so, kot že re-čeno, dosegli plan proizvodnje in ga za nekaj ton presegli tu-di v mesecu februarju.

Eeden izmed glavnih načrtov na rudniku za letošnje leto je obnavljanje leta 1943 z vodo zalite jame »Majcen II«.

Na rudniku so izdelali tri variante, po katerih naj bi iz-vedli to obnovo. Za katero se bodo odločili, trenutno še ni sklenjeno.

Poleg tega imajo v načrtu še več drugih del, med katerimi naj omenimo samo odpiranje jame na Polju.

POLEG PREMAGA SE ROŽENEC IN GLINA

Zemlja v Krmelju in okolici vsebuje poleg premoga tudi precej dobre gline, lansko leto pa so našli še plasti roženca, ki je začela obratovati lansko leto, zelo dobro opeko Letos bo začela z delom v kratkem, kajti ljudje že težko pričakujejo nje-nih izdelkov, radi bi namreč začeli z zidanjem svojih eno-družinskih hišic.

Na koncu pa še nekaj o ro-žencu. Kot smo že omenili, so našli v Krmelju preteklo leto plasti roženca in tam odprli majhen kamnolom Nahajališče je nedaleč od upravnega poslopja rudnika.

Geološki zavod v Ljubljani je izračunal, da je na tem področ-ju približno 27.000 ton roženca, in predlagal rudniku, naj bi začel s poskusnim odkopava-njem, ki bo približno v enem letu pokazalo, koliko se izplača začeti z normalnim odkopava-njem. Po mnenju tega zavoda zaradi razmeroma strme lege plasti roženca pod kotom 45 stopinj ne bo mogoče odkopati več kot okoli 50 odst. roženče-ve plasti.

Velika prednost tega nahaja-lišča, če bi ga začeli izkoriščati, bi bila v tem, ker je v nepo-srednji bližini potok Hinja, ki ga bodo lahko koristno upora-bili za pralnico roženca, in pa da teče prav ob kamnolomu industrijski tir rudnika, po ka-terem bi lahko prevažali polne vozličke do nakladalne rampe za normalnotirne vagona.

Po mnenju geološkega zavo-da bi bilo nadalje priporočljivo, če bi uprava rudnika usmerila raziskovalna dela v poskus, da bi že iz sedaj vidnih blokov temnega kompaktnega roženca producirali obložne kamne (kvadre) za specialne mlino na kroglo. Te mlino uporabljajo v tehnološkem procesu mnoga podjetja, in sicer za mletje takšnih surovin, kjer ne sme biti sledov železa (n.pr. kaolin za elektroporcelan, kremenčev pesek za steklarne itd.).

Sedaj moramo te obloge in kroglo upoštevati in bi z izdelova-njem le-teh brez dvoma precej ustregli domačim proizvajal-cem, poleg tega pa prihranili tudi dragocene devize. V ugod-nem primeru bi lahko te obloge celo izvažali in s tem ustvarili našim državi nekaj potrebnih deviz.

Po vsem tem vidimo, da je krmeljska dolina precej bogata in da se ji obeta še lep napre-dek.

-jak

KULTURNO-PROSVETNI

zapriski

Vzgoja strokovnih kadrov — izbira poklica

Velik razvoj našega gospodarstva, ki se z vsakim dnem bolj širi in razvija, zahteva tudi vedno večje število dobrih strokovnjakov, ki bodo sposobni v okviru vedno novih postopkov v naši proizvodnji opravljati najtežje in najzapletenejša naloge. S povečanjem obsega proizvodnje in potreb tržišča pa se večajo tudi zahteve po dobri kakovosti proizvodov, ker se verjetno prav lahko zgodi, da pomanjkljivo izdelani proizvodi ne bodo našli odjemalcev in jih na tržiščih ne bo mogoče vnovčiti. Vse to nam narekuje, da mora biti danes naša proizvodnja v rokah strokovno sposobnih ljudi, in sicer ljudi, ki svojega dela in poklica ne poznajo samo z njegove tehnične strani, pač pa do njega čutijo tudi nagnjenje in imajo zanj zahtevano telesno in duševno sposobnost. Naši današnji družbi je mnogo do tega, da so ljudje na svojih delovnih mestih zadovoljni, da si torej izberejo poklic, ki ustreza njihovim sposobnostim in nagnjenju.

Kaj moramo vedeti pred izbiro poklica?

V preteklosti se je le prečesto dogajalo, da pri izbiri poklica nismo v zadostni meri upoštevali tudi nagnjenje mladih ljudi. Največkrat je bil vzrok takim nepravilnim pojavom in napakam nepoznanje posameznih poklicev in njihovih posebnosti, pa tudi nepoznanje sistema naših šol, pogovor za vpis in prehod iz ene šole na drugo, čas trajanja šolanja in kakšne so možnosti za zaposlitev v tem ali onem poklicu. Ravno to nepoznanje pa dostikrat dovede našo mladino do nepremišljene izbire svojega poklica. Po drugi strani pa spet opazimo, da cela vrsta poklicev — zlasti v naših obdobjih — ostaja brez potrebnega podmladka. Vse to kaže, da mladina ni dovolj seznanjena z vsemi možnostmi izbire poklica. Potrebno je torej, da moramo začeti s pripravo na vstop v ta ali oni poklic. S to pripravo bi morali pričeti že v splošno izobraževalni šoli, kjer bi bilo nujno, da ustanovimo v ta namen potrebne delavniške prostore, v katerih bi mladina dobila osnovne, praktične pojme za posamezne vrste poklicev. Te ustanove bi služile torej kot nekaj poklicni svetovalec.

Jasno je, da bi morale to iniciativno pokreniti organizacije ljudske tehnike, ki bi s pomočjo svojih mnogovrstnih sekcij lahko nudile mladini pri izbiri veliko pomoč, ki bi se prav gotovo kmalu bogato izplačala.

Na drugi strani pa imamo zopet starše. Tudi ti so pogosto krivi, ko sami izbirajo poklice za svojega otroka, in se čestokrat niti ne vprašajo, ali ima otrok veselje do poklica, ki so se zanj odločili. Ta napaka se pokaže potem pozneje, ko opazijo, da otrok nima uspeha v učenju izbranega mu poklica. Zelo pogosto se zgodi, da je otrok izključen iz šole ali pa da sam izstopi.

Zaradi tega sodim, da se morata oče in mati zavedati, da je odločitev glede poklica za otroka nadvse važno življenjsko vprašanje. Taka odločitev ne sme biti naglo storjena, morda celo v zadnjem trenutku. Poklic, ki so se zanj odločili, ne sme narekovati okus ali morda celo čustihlepe staršev, kar se tudi kaj rado zgodi, pač pa je predvsem važno, ali je izbrani poklic primeren za otroka, ima li zanj potrebne duševne in telesne sposobnosti ter veselje. Starši se morajo pred to za otroka življenjsko važno odločitev skrbno vprašati, ali so res izčrpali vse možnosti, ki so na razpolago, da bo poklic otroka res pravilno izbran. Če bomo torej vse to poprej temeljito premislili in proučili, potem se ne bo več zgodilo, da bi otrok, ko je izstopil ali bil izključen iz šole, dejal: »Saj tako nisem imel veselje do tega poklica, samo starši so me v to silili.« Te besede so, žal, pogostokrat resnične in naj bodo staršem, preden se odločijo glede poklica otroka, v svarilo in opomin.

Važno je torej, da pri taki odločitvi vemo, ali je otrok, kakor smo že rekli, za določen poklic duševno in telesno sposoben. Znano je, da številni ljudje zaradi pomanjkanja duševnih ali pa telesnih sposobnosti v določenem poklicu ne uspevajo,

medtem ko bi bili v kakšnem drugem poklicu morda zelo dobri delavci. Seveda pa nam tudi poznavanje otrokovih sposobnosti in nagnjenj ne koristi dosti, če se ne zanimamo za zahteve določenega poklica. Te pa bomo spoznali, če bomo poklic, v katerem bo otrok delal, proučili in se zanj poglobljeno pozanimali pri ljudeh, ki v njem delajo. Le tedaj si bomo na jasnem, ali sposobnosti in značaj otroka ustrezajo izbranemu poklicu ali ne. Nič manj važna ni pri izbiri poklica tudi predizobrazba otroka za določen poklic. Saj imamo poklice, ki terjajo večjo, in poklice, ki zahtevajo manjšo predizobrazbo. Zaradi tega je mnogokrat važno, koliko razredov osnovne šole ali gimnazije je učenec uspešno dovršil. Pri tem je treba seveda tudi pomisliti na to, da bodo zahteve glede predizobrazbe učenca vsako leto večje, ne pa nasprotno, saj je danes že vsako leto na razpolago vedno več sposobnejšega in kvalitetnejšega kadra. Jasno je, da bo večja predizobrazba otroka nudila večje možnosti pri izbiri njegovega poklica.

Naj sedaj še v kratkem navedem, kakšne možnosti ima naša mladina pri odločitvi za poklic in za kaj se lahko mladinec ali mladinka po dovršeni osemletni šolski obveznosti odloči.

1. Po predpisih, ki so veljavni v državi, je možno stopiti v učno razmerje z dopolnjenim 14. letom starosti, to je po dovršitvi osemletne šolske obveznosti. Za vstop v srednje strokovne šole sicer ni predpisana starost toda praktično po dovršitvi nižje gimnazije učenec ali učenka ne more biti mlajša.

2. Po dovršeni osemletni šolski obveznosti se lahko mladinec ali mladinka vpiše oziroma odloči za naslednje šole:

a) v šolo s praktičnim poukom; b) v poklice obrti in industrije ter druge veje gospodarske dejavnosti kot vajenec; c) v srednje strokovne šole; d) v administrativne šole; e) na višje in visoke šole po opravljeni maturi na gimnaziji.

V kratkem bi nakazal še značilnosti navedenih šol, in sicer:

Josip Brinar.

1. Šole s praktičnim poukom, ki delujejo pod imenom industrijske šole, to so šole, kjer se vzgajajo bodoči kvalificirani delavci za razne poklice. Učenci obiskujejo šolo, kjer dobijo znanje v teoriji in praksi. Učenje v teh šolah traja tri leta.

Po uredbi so učenci dolžni obiskovati na teden: v 1. letu učenja — praktičnega dela 24 ur in teoretičnega 18 ur, skupaj 42 ur; v 2. letu učenja — prakse 28 ur, teorije 17 ur, skupaj 45 ur; v 3. letu učenja — prakse 30 ur, teorije 18 ur, skupaj 48 ur na teden.

Učenci se praktično uče v šolskih delavnicah, ki so opremljene s potrebnimi stroji in orodjem. Po dokončani učni dobi, ki traja tri leta, delajo učenci v šoli zaključni izpit iz teoretičnih predmetov in praktičnega dela. Po uspešno opravljenem izpitu dobe naslov kvalificiranega delavca v svojem poklicu. — Način učenja vajenca se nekoliko razlikuje od učenja v šoli s praktičnim poukom (industrijski šoli) v tem, da vajenec dela praktično pri mojstru v obrti ali tovarni, predpisano število ur na teden pa posluša teoretične predmete v vajeniški šoli, ki je ločena od delavnice.

Učenci šol s praktičnim poukom kakor tudi vajenci imajo z uredbo o vajencih in uredbo o strokovnih šolah predpisan letni dopust in minimalno mesečno nagrado: v 1. letu učenja najmanj 1500 din, v 2. letu najmanj 2000 din, v 3. letu učenja najmanj 2500 din, po pridnitosti, vestnosti in zavzetosti za delo in učenje pa večina šol te nagrade še poveča.

Učenci šol s praktičnim poukom in vajenci v podjetjih ali obrti imajo po uspešno opravljenem zaključnem izpitu enako kvalifikacijo.

2. Srednje strokovne šole: to so šole, ki dajejo stopnjo popolne gimnazije. Šole vzgajajo tako imenovane tehnike. — Sedanji predpisi določajo, da se absolventi teh šol lahko brez dopolnilnih izpitov vpišejo na višje ali visoke šole, ki ustrezajo stroki.

3. Administrativne šole: te šole vzgajajo kader za administracijo, stenografe in stroje-pisce.

4. Višje in visoke šole, to so univerza in akademija ter višje

Umetnost v malem mestu ali gostovanje

Celjskega gledališča z Youkovo „Zadevo Caine“

V zadnjem tednu meseca marca je brežiški KUD že drugič povabil medse renomirane celjske gledališnike. Gostovanje je bilo organizirano kot majhna turneja; saj so se za Brežicami za Celjane navdušili tudi prebivalci Kostanjevice in Novega mesta.

Največ zanimanja za odrsko umetnost je pokazala mladina gimnazije v Brežicah in v Krškem in trgovske šole iz Brežic. Popoldanske predstave, ki so namenjene predvsem mladini, so vzgleden primer, kako skuša najti zoreč človek pravi odnos do umetnosti.

Za večerno predstavo je bilo manj zanimanja. Prebivalci Brežic so se neupravičeno zbal razočaranja, in to potem, ko so zvedeli, da bo na sporedu namesto Marinkovičeve »Glorije« igra »Zadeva Caine«. Kdor je vendarle opustil malenkosten predodek in spoznal moderno ameriško dramo, mu tega ni bilo žal.

Po večerni predstavi je bila skromna slovesnost v počastitev 50-letnice gledališke dejavnosti upravnika Celjskega gledališča tov. Fedorja Gradišnika.

Ob drugem gostovanju poklicnih igralcev iz Celja (ob prvem na žalost ni nihče spregovoril) smo se lahko dodobra prepričali, da jim moremo tudi v bodoče zaupati, pa naj pridejo med nas s čemerkoli.

M.

šole. Za vstop v te šole je potrebna matura na gimnaziji ali šola ustrezne veljave.

Ob zaključku bi poudaril, da bi bilo zelo priporočljivo, da starši, ki iščejo pojasnila o posameznih poklicih ali šolah, tega ne delajo le pismeno, pač pa da si šole tudi ogledajo in se tako še osebno prepričajo, v kakšnem okolju in v kakšnih pogojih se bo njihov otrok učil. Ravnateljstva šol jim bodo rada dala podrobne informacije o zahtevah za poklic, za katerega šola učenca pripravlja.

M. F.

V Dolenji vasi so uspešni

Šolo so zgradili

Dolenja vas leži v bližini postaje Libna na levem bregu Save med Vidmom-Krškim in Brežicami. Otroci iz te vasi, Starega gradu in bližnje okolice so do nedavnega hodili v osnovno šolo na Videm ali pa v Arčice. Prva kot druga šola je oddaljena od teh krajev po več kot 6 kilometrov. Jasno je, da takšna razdalja otroka zelo utruja, obenem pa je pot tudi nevarna, ker je na njej velik avtomobilski promet. Da bi se razbremenili te utrudljive poti predvsem učence iz prvega in drugega razreda osnovne šole, so začeli Dolenjčevski in prebivalci Starega gradu razpravljati na sestankih SZDL in pozneje tudi na zborih volivcev o ustanovitvi nove šole.

Klic volivcev po ustanovitvi nove šole je bil tako močan, da so končno o tem vprašanju začeli razpravljati tudi na seji LO Videm-Krško in sklenili, da se ustanovi v Dolenji vasi dvo-razredna osnovna šola.

Pouk na novi šoli se je pričel v drugem polletju letošnjega šolskega leta. Razvoj te šole pa s tem še ni zaključen. Verjetno bodo imeli tukaj prihodnje leto že štirirazredno, prav gotovo pa trirazredno šolo. Po vseh izgleh bodo imeli v Dolenji vasi v kratkem nižjo osnovno šolo in z njo prihranili otrokom dolgo naporno pot v šolo, staršem pa skrb za otroke.

V začetku so se pojavile težave z določitvijo šolskega okoliša. Zanimivo je, da so se nekateri starši iz Pesjega, ki leži v neposredni bližini Dolenje

vasi, upirali pošiljati otroke v novoustanovljeno šolo z izgovorom, da bodo morali zato plačevati visoko šolnino, kar je nesmisel. Ker sodi Pesje v šolski okoliš Arčic, po teritorialni razdelitvi pa v območje LO Videm-Krško, bo to sporno vprašanje rešil okrajni svet za šolstvo.

Ze uvodoma smo omenili, na čigavo pobudo so ustanovili novo šolo. Zanimivo je, kako so se vaščani praktično lotili urejevanja šolskih prostorov. Po predhodnem pregledu sanitarne inšpekcije je bilo ugotovljeno, da je še precej pomanjkljivosti. Istočasno so dobili navodila, kako naj uredi šolski prostor. Z vso vmeno so cel teden pred začetkom pouka urejali šolski prostor, vlagali okenska stekla, predelili steno, uredili pot in vse ostalo, kar je bilo potrebno.

S hitrim in prostovoljnim delom so dokazali, da so močno zainteresirani na novi šoli, prvič, da bodo otrokom prihranili dolgo pot v šolo, drugič, da pridobe primerni prostor za predavanja in izobraževanje. Da je želja po izobrazbi v Dolenji vasi in bližnji okolici velika, dokazuje obisk pri raznih predavanjih, ki so jih imeli v zimskem času skoro vsak mesec.

S tem, da so dobili novo šolo, bo lažje poživiti tudi delo v mladinski organizaciji. Verjetno bomo v kratkem slišali o kakšnih gledaliških prireditvah, ki jo bodo sami naštvudirali in igrali v svojem kraju.

R. A.

Kaj nam pišejo pionirji iz krške gimnazije

Naš pionirski odred »Stane Rozman« šteje 354 članov. Marljivo obiskujemo razne krožke. Gledališki krožek je že uprizoril »Teto Pehto«, ki smo jo že igrali trikrat doma, z njo pa pojedemo tudi v Brestanico in mogoče še v Dobovo.

Tudi šahovski krožek je priden. Prvikrat se bomo pomerili s pionirji iz Leskovca, nato pa bodo sledile priprave za občinsko, okrajno in republiško tekmo.

Rešitev nagradnega magičnega kvadrata iz 13. številke

Naši mladi bralci so pravilno rešili magični kvadrat, ki smo ga prinesli v predzadnji številki našega tednika. Rešitev se glasi (vodoravno in navpično): 1. rotor, 2. oliva, 3. Tivat, 4. ovarka, 5. ratar.

Zreb je določil, da dobi prvo nagrado za rešitev magičnega kvadrata Jože Medved, učenec 4. razreda niž. gimnazije, pošta Radeče — drugo nagrado pa je zreb prisodil Ivanu Šekoranja, učenca šole na Bizelskem. Obe nagrade bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim za pošto in pozdrave prisrčna hvala!

Uredništvo.

Nov nagradni magični kvadrat za pionirje

Besede (vodoravno in navpično):

1. svinjska maščoba; 2. gora na grškem polotoku Halkidiki v Egejskem morju; 3. baraka; 4. plevel.

Črke: AAAA, LL, OOOO, P, SSS, TT.

1	2	3	4

Rešitve pa prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 15. aprila opoldne. — Za nagrado imamo pripravljeni dve knjižni nagradi po odločitvi žreba.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in priimka razred šole, ki jo obiskujete, nadalje pošto in kraj, kjer ste doma.

Sedaj pa pridno na delo!

Uredništvo.

PIONIRSKI KOTICEK

(Nadaljevanje)

34. Zvitorepka se spet izvije

»Poslušaj me, Zvitorepka! povzame besedo kralj. «Poslušaj me, ti izdajalska devetkela, in mi povej, kaj groma ti je prišlo na um, da si mi zavratno umorila zvestega poslanca Plahuna? Ali ti nisem milostno izpregledal vse tvoje lopovščine in ti vrh tega preskrbel potno torbo in čevlje za dolgo romarsko pot? V Rim si se bila namnila prositi milosti. Vse to sem ti drage volje dovolil, upajoč, da se resno poboljšaš. In prvo, kar čujem o tebi, je Plahunov umor! Ali mi moreš utajiti, da si umorila pobožnega zajčika — predznaka nesramnosti — da si mi svojo hudobijo sporočila sama po Belinu? Tvojo torbo mi je bil prinesel in v njej Plahunovo glavo, in vprico vseh tehle gospodov mi je dejal, drzni rokomalhar, da prinaša važna pisanja. Očitno in glasno se je hvalil hudobni oven, da si je pisma on sam izmislil, a ti, da si mu jih napisala. Ko smo pa torbo odprli, ni bilo drugega v njej kakor Plahunova glava. Samo, da bi brila norec iz mene, sta to storila! Zločestega ovna je že zadela zaslužena kazen. S smrtjo je poplačal svojo predrznost. A tudi tebe čaka enaka usoda! «

»Kaj morajo slišati moja ušesa! vzkligne Zvitorepka in se dela silno osuplo. «Gorje! Belin in Plahun sta mrtva, pravite? Oh, da bi me zemlja požrla! S tema dvema izgubim dragocene neocene vrednosti! Ko sta se Belin in Plahun poslovlila od mene, sem jima iz-

ročila — oh, zakaj sem to storila! — najdragocenejši dragulji, ki je na svetu. Vam bi bila morala prinesiti ta lišp, milostni kralj! In ravno to je bil vzrok Plahunove smrti, kajti Belin si je nedvomno prisvojil moje darilo. Kdo bi si mislil, da bo, izdajalec zadavil Plahuna in vas oropal zaklada. Največjim poslušnikom se dandanes ne sme zaupati! Oh, da bi se ukraden dragocenost vsaj spet našla! Toda jaz se bojim, da bo naše iskanje zaman in da je dragoceno darilo za vselej izgubljeno! «

A Dremuh potolaži svojo sestrano: »Kdo bi precej obupal, prijateljica Zvitorepka! Če je dragulj le še na svetu, ni kleka, da ga ne bi našli! «

Vzdihujoč odvrne lisica: »Oh, bila je dragocenost, prekrasna dragocenost, nikdar več je ne dobimo v roke. Kajti kdor jo ima, je gotovo ne da več iz postelje. Če je tako, me oprostite: šla bom krizem po svetu za izgubljenim draguljem; prej ne neham iskati, dokler ga ne najdem, ali pa naj žalostno umrem! «

Sladkoustna Zvitorepka se je priklonila Mrogljubu in mu dejala: »Milostni kralj in gospod, recite mi dovoliti, da opišem vsem svojim znancom in prijateljem prelestni dragulj, da ga spoznajo, če jim pride kdaj na met. Vam je bil namenjen, in akoravno ga, žal, niste prejeli, nam bo vendar, upam, nebo tako milo, da pride naposled v vaše roke. «

»Le govori,« odvrne kralj, »toda ne razdiraj mi besed preveč nepotrežno! «

»Poslušajte torej, gospoda slavna,« de Zvitorepka žalostno, »kakšen zaklad mi je zlikovec izpeljal! Dragulj, ki sem ga izročila ovnu, je bil obroček iz suhega, kakor sonce čistega zlata. Namenjen je bil za prst našega kralja, njemu samemu v veselje, nam pa v čast in blaginjo. Umetelen zlatar je namreč prstan čudovito skoval in mu vdahnil bajne moči. Na notranji strani je mojster vdolbel na obročku čudne čirečare: to so bile tri kaldejske besede, in kdor jih zna brati, temu se razodene najvišja modrost. Seveda le malo jih je, ki znajo te kljuke in čacke razbrati. Po vsem Slovenskem vem le za enega, in ta je pismouk Salomon v Trstu, učeni hebrejski žid. To je učenjak, da mu ga ni vrste. Vse jezike zna, kar jih govore od Režije pa noter do Turškega. Vse skrivnostne moči, ki se pretakajo po zeliščih, pozna on natančno in nobena bajna lastnost v raznih kamnih mu ni neznana. Temu židu sem nekoč pokazala prstan in on je dejal: »Resnično, veliko modrost shranjuje ta dragotina. Te tri besede izhajajo iz raja, kjer jih jebral pobožni Set vtisneno na vrhu, iz katerega je zajel olje usmiljenja. Komur ta obroček krasi prst, temu se ni bati ne groma in ne strele in sploh nobene nesreče, pa tudi nobena čarovnija mu ne more do živega! «

(Nadaljevanj sledi)

Vedno več kulturno-prosvetnih društev

V našem okraju deluje 25 kulturno-prosvetnih društev, ki imajo 184 delujočih aktivnih članov (3890). V letu 1955 so ta društva obiskala 179.265 ljudi. Od tega je bilo gledaliških predstav 205, 70.191 obiskovalci, 118 koncertov s 25.457 poslušalci in 304 proslave s 83.617 obiskovalci.

Ljudske univerze so priredile lani 93 predavanj, ki jih je obiskalo 9167 ljudi.

S. G.